DRAUGAS

MOKSLAS MENAS LITERATŪRA

ANTROJI DALIS / 1965 METAI, LIEPOS MĖNESIO 24 D. / JULY 24, 1965 / PART TWO NR. 172 (30)

NUOMONIŲ KRYŽMOSE

Kongresinio simpoziumo minties ir frazių tėkmė

Septintajame Ateitininkų federacijos kongrese, liepos 3-4 d. Toronte, Kanadoje, pirmosios dienos popietyje smalsiausioji programos dalis buvo ypač gyvai *dr. Kęstučio Keblio* pravestas simpoziumas, diskutuojant ateitininkų laikyseną šiandieninių tautinių ir tarptautinių problemų atžvilgiu. Įdomiai simpoziumo dalyvių nuomonėms kryžiuojantis, simpoziumas vietomis įgavo jaunosios ir vyresniosios kartos dialogo pobūdį, neišsitekdamas vien tik ateitininkijos rėmuose. Šia prasme simpoziume keltosios mintys daugeliu atžvilgių yra aktualios ir bendrai visai išeiviškajai mūsų visuomenei. Tai turėdami mintyje, nors kondensuotu sakiniu, norime čia duoti mūsų skaitytojams simpoziumo minties tėkmę, jo dalyvių ir publikos reagavimą ryškesnėse pokalbio frazėse.

Simpoziumo dalyviai, be jo moderatoriaus *dr. Kęstučio Keblio*, dar buvo: *kun. dr. F. Jucevičius; kun K. Trimakas, SJ,* Studentų ateitininkų sąjungos dvasios vadas; *A. Kasiulaitis* ir *J. Boguta,* buvęs Studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas.

Toliau tegu kalba patys simpoziumo dalyviai.

K. Keblys (simpoziumo moderatorius): Mūsų šios dienos tema savo esmėje yra atvirumo ir savitumo problema. Viena iš pagrindinių atvirumo savybių yra atsinaujinimas. Šiuo metu mus ypač domina: atvirumas Bažnyčioje, atvirumas lietuviškoje visuomenėje ir atvirumas ateitininkuose. Tačiau atvirumą ne vienas galėtume aiškintis dvejopa prasme: teigiama ir neigiama. Kaip mes suprantame atvirumą?

Kun. K. Trimakas: Kiekvienam žodis gali reikšti ką kitą. Man ir atvirumo ir savitumo savybės suprantamos labai teigiama ir pozityvia prasme. Atvirumas yra pats tikrasis kelias į savitumą. Atvirumas viskam, kas tik žmogų supa.

J. Boguta: Pirmoje eilėje reikalinga tolerancija, žmogaus ir minties supratimas. Tačiau atsiskleisti minčiai, tai nebūtinai ją pasisavinti.

Kun. F. Jucevičius: Žarstome dialektines sąvokas. Neretai laike apie tą patį laiką galvojama kitaip. Atvirumo klausime reikia žmones imti tokius, kokie jie yra.

A. Kasiulaitis: Mūsų atvirumo ir savitumo sąvokos yra tokios plačios, kad mums čia reikėtų turėti tam tikrą konkretų objektą ir tik jo kontekste sąvokas aiškintis ir ieškoti gyvenimiško sprendimo.

K. Keblys: Tad pasukime kalbą į konkrečias apraiškas. Sakysim, kodėl Bažnyčioje dabar pabrėžiamas atvirumas?

Kun. K. Trimakas: Bažnyčia pradeda suprasti pačią giliausią ir tikrąją Evangelijos mintį. Užmezgamas dialogas net su ateistais. Iškeliama pasauliečių reikšmė Bažnyčioje.

J. Boguta: Man atrodo, kad Bažnyčia ėjo savo keliu, o pasaulis savo. Dėl to pasidarė būtina šiandieninė reformacija ir atvirumas gyvenimo eigai.

Kun. F. Jucevičius: Bažnyčios atvirumas pasidarė ne kokia Suvažiavimo pramoga, bet būtinybė. Gal ir per daug kieno nors anksčiau pareikštų nuomonių buvo beveik sudogminta. Ta čiau šiandien krikščioniškos žmonijos grupės jau randa daug kur bendrą kalbą. Mes visi tampam krikščionimis. Mums lig šiol trūko tik paties svarbiausio — artimo meilės.

A. Kasiulaitis: Būti atviram tai dar nereiškia, kad reikia visus apglėbti. Pirmiausia atvirumas savitume. Niekas neprieštarauja, kad vietoj raidės turi būti pastatyta meilė. Tačiau būtiniausias dulkių nuvalymas savo paties viduje. Savęs atnaujinimas — pirmoje vietoje.

K. Keblys: Įdomu, koks turėtų būti atvirumas tam, kuris netiki?

J. Boguta: Norėčiau tik pridurti, kad ne ekonomija ar politika duoda svarbiausius atsakymus, bet religija.

Kun. K. Trimakas: Netikintis nėra nemoralus žmogus, bet tik tiesos ieškotojas. Reikia jį suprasti ir užmegzti su juo ryšius. Sienų sunaikinimas — mūsų darbas.

A. Kasiulaitis: Atvirumas yra iššūkis visiems katalikams atsiverti. Tai sunki pareiga.

Kun. F. Jucevičius: Kristus turi vargo ir su mumis — jis kenčia ir manyje ir netikintyje.

K. Keblys: Laikas būtų kalbėti apie atvirumą ir savitumą mūsų lietuviškoje visuomenėje.

J. Boguta: Lietuviuose apstu kažkokio užsikirtimo. Sakysim,

(Nukelta į 2 psl.)

Simpoziumo įkarštyje... Iš kairės į dešinę: pašnekesio moderatorius dr. Kęstutis Keblys, A. Kasiulaitis, kun. K. Trimakas ir J. Boguta. Nuotrauka S. Dabkaus

Šiame numery:

- Lituanistika pasaulio bibliotekose
- Nuomonių kryžmose.
- Nauji vėjai lietuviškųjų plokštelių turinyje ir formoj.
- Lietuva 1900 metų Pasaulinėj parodoj, Paryžiuje.
- Laiškas iš po nebepakeliamo jau tilto.
- Afrikietiškoji apybraiža.
- Savaitė Vokietijos TV programoje.
- Vlado Šlaito eilėraštis.
- Didžiausias pasaulyje meno turgus.
- Dėl naujos kai kurių laikraščių praktikos.
- Naujas chemijos daktaras.
- Kultūrinė kronika.
- Filmų įvairumai.
- Moterų gyvenimas.

NAUJI VĖJAI LIETUVIŠKŲJŲ PLOKŠTELIŲ TURINYJE IR FORMOJ

J. ŽILEVIČIUS

Solistė Aldona Stempužienė

Praeitą žiemą žinomoji mūsų solistė Aldona Stempužienė buvo nuvykusi Vak. Vokietijon ir Stuttgarte, 30 narių simfoniniam orkestrui pritariant, įdainavo 22 ilgo grojimo kūrinius į plokštelę. Šešiolika kūrinių paruošė komp. Darius Lapinskas, senoviškas mūsų liaudies melodijas harmonizuodamas dabartinės muzikos būdu ir, paruošęs simfoniniam orkestrui, pats dirigavo įgrojimus.

Daug pasakanti aplinkybė

Komp. D. Lapinskas dirba vokiečių teatruose vienur kaip kompozitorius, sukurdamas tam tikras dalis dramatiniams ar operetinio pobūdžio veikalams, statomiems Miuncheno, Vienos ir kt. operose, kitur jis dirba kaip aktyvus muzikas — kompozitorius sceniniuose pastatymuose. Reiškia, jis yra šių dienų muzikos kūrėjas ir aukštai vokiečių vertinamas, jei iš dide lio skaičiaus savų vokiečių kom pozitorių prieauglio jis, svetim tautis, parenkamas. Ši aplinky bė daug ką pasako ir pati už save kalba. Kaip sakyta, komp. D. Lapinskas yra paruošęs vei kalus, kuriuos solistė Ald. Stem pužienė, pačiam autoriui vadovaujant, įdainavo į juostelę, iš kurios šį rudenį bus pagamintos plokštelės.

Į lietuviškos sielos gelmes

Komp. D. Lapinskas ilgai stu dijavo lietuviškas dainas, arti su jomis susigyveno ir, parinkęs pačias būdingiausias, nau josios muzikos būdu jas harmo nizavo. Yra nemaža senų — se niausių dainų, kurios vos tik keliais garsais tesinaudoja, bet komp. D. Lapinskas taip įdo miai jas įvilko į modernios mu zikos rūbus, jog atrodo, kad šios archaiškos, siaurutės melo dijos kitaip harmonizuoti ir ne begalima. Eiliniam klausytojui sunku išspręsti, ar melodija sa vo nuotaika paskatino tik tokią, o ne kitokią harmoniją pa naudoti ar toje harmonijoje ši melodija užgimė, pvz.: raudoje "Vaikštinėjo tėvelis" ir "Kad jau saulutė", o taip pat sutartinėje "Unčių tupi trys pulkeliai" ir kitos. Čia autorius paro do savo sugebėjimus, įsigilinda mas į lietuvio sielos gelmes, jas iškeldamas viešumon. Tai pada ryti tegali tik didelių gabumų kūrėjas. Kiekvienas dalykėlis, nors ir trumpas, yra tobulai apipavidalintas, kurį, anot Vaižganto posakio, galima "deimančiuku"" pavadinti. Instrumentacija tiek įdomi ir polifoninė, jog ir nespecialistas su įdamumu klausys, nes ji nauja mūsų tarpe, tokių įgrojimų plokštelių iki šiol neturėjome. Harmonija,

(Nukelta į 2 pusl.)

Kompozitorius Darius Lapinskas

Fontanų vėsinamas "pasaulis" New Yorko parodoje. Nuotr. Vytauto Maželio

Kertinė Paraštė

LITUANISTIKA PASAULIO BIBLIOTEKOSE

Be lietuviškos knygos ir knygos apie bet kokį lietuvybės pasireiškimą neįmanomas joks tos lietuvybės pažinimas. Rodos aišku, neabejotina, tačiau... Šiandien be lietuvių kal bos pažinimo lyginamasis kalbų mokslas neįmanomas, tad nenuostabu, kad susidomėjimas mūsų kalba pasaulio mokslo įstaigose, bibliotekose vis didėja. Su tuo neatskiriamai rišasi augantis susidomėjimas ir lietuvių etnografija, istorija bei literatūra ir aplamai lituanistika. Šitai savaime kelia reikalą patiems lietuviams rūpintis, kad kiek galima daugiau tokios literatūros pasiektų pasaulio viešąsias, o ypač mokslo įstaigų ir universitetų bibliotekas. Kaip visa ši problema atrodo praktikoje?

Vien JAV yra daugiau kaip penkiolika tūkstančių viešųjų bibliotekų. Kolegijų ir universitetų JAV esama apie 1,700, kurių visi turi gausias ir turtingas bibliotekas. O kur dar kitų kraštų mokslo įstaigos bei bibliotekos. Tiesa, ne visos bibliotekos domisi kalbotyra, ne visos turi literatūros svetimomis kalbomis plačius skyrius. Tačiau ir šita prasme sumažinus mums rūpimų bibliotekų skaičių, vis dėlto matysime, kad JAV, Kanadoje ir Europos kraštuose dar apstu bibliotekų, kuriose yra ar pilnateisiškai galėtų būti ir lituanistinė literatūra.

Mums čia rūpi du klausimai. Vienas — turėjimas duomenų apie lituanistinę literatūrą, jau esančią kurioje nors viešojoje bibliotekoje: pvz. New Yorko viešojoj bibliotekoj, Pennsylvanijos universiteto bibliotekoj, Chicagos lenkų dviejose bibliotekose, Paryžiaus Adomo Mickevičiaus vardo bibliotekoje ir dar kokiose trisdešimt (laisvojo pasaulio) bibliotekų lentynose yra sutelkta gana daug literatūros, liečiančios ypač Lietuvos istoriją. Tačiau labai mažai kas tėra žinoma apie kitas bibliotekas, kuriose yra mažesni, dažniausiai dar atsitiktiniai lituanistinės literatūros lobiai. Tuo tarpu ir mums patiems ir svetimtaučiams, susidomėjusiems lituanistikos klausimais, svarbu žinoti, nors ir apgraibomis, kur, kokioje bibliotekoje galima rasti tą ar kitą, ypač retesnį leidinį.

Antras klausimas (gal net svarbesnis už pirmąjį) — tai mūsų pačių pastangos, kad viešosios pasaulio bibliotekos, o ypaš bibliotekos tų kraštų kuriuose esama lietuvių išeivių, rinktų, katalogizuotų ir naudotų lituanistinę literatūrą.

Bibliotekos, paprastai, pirmučiausia rūpinasi gauti tokią knygą, kuri, tos bibliotekos vadovybės manymu, gali būti reikalinga vietos mokslininkams, skaitytojams. Ypač bibliotekos rūpinasi gauti tokias knygas, kurių bibliotekos skaitytojai reikalauja, nuolat jų klausdami. Štai čia lietuviai, gyvenantieji bet kuriame pasaulio užkampyje, gali labai daug padaryti. Neabejotina, jog kuo daugiau lietuvių viešosiose ir mokslo įstaigų bibliotekose klaus bei reikalaus knygų lituanistikos klausimais, knygų lietuvių kal ba, tuo bus didesnis tikrumas, kad tų bibliotekų vadovybės susirūpins tokią prašomą literatūrą gauti, susirūpins plėsti ar įsteigti lituanistikos skyrių, susirūpins jį sistemingai plėsti, pasistengs bibliotekoje gautas tokias knygas greičiau kataloguoti ir leisti jomis naudotis.

Savaime suprantama, jog tai pirmiausia įmanu ten, kur gyvena didesnis lietuvių skaičius, kur lietuviai ne tik nesidrovės viešai pasisakyti lietuviais, bet ir rūpinsis, kad lituanistinė medžiaga užimtų jai moksle deramą vietą. Šis klausimas turėtų būti svarsto mas ir Pasaulio lietuvių bendruomenės ir kiekvienos lietuvių organizacijos veiklos plane. Leidyklos gi turėtų rūpintis, kad jų išleistos knygos pasiektų kuo didesnį biblioteku skaičių, o visi lietuviai, kad bibliotekos rūpintųsi gauti lietuviškąsias knygas.

Prisimintina, kad jaunosios kartos lietuviai, eidami šiame krašte mokslus, net patys jau profesoriaudami, daugiausia čionykštes bibliotekas ir varsto. Jiems visada yra auksinė proga paspausti jų vadovybę, kad įsigytų daugiau lituanistinių knygų. **J. Dn.**

NUOMONIŲ KRYŽMOSE

(Atkelta iš 1 psl.)

nepatiko vieno kurio bendradarbio mintis, tai viešai ir dramatiškai atsisakoma pačios laikraščio prenumeratos. Mums, jauniesiems, taipgi sunkiau suprantamas dažnai pasitaikąs vyresniųjų užsimerkimas prieš civilinių teisių problemą.

(Pokalbis publikoje: "Kam jis čia atsivežė savo Amerikos ligą. Tada šeimininkai kanadiečiai galėtume kelti ir Kanados prancūzų klausimą. Bet tada ateitininkų kongresas jau išvirs tų kurios nors Jungtinių Tautų komisijos posėdžiu").

K. Keblys: Kaip aplamai vertina mūsų lietuviškoji bendruomenė patį žmogų?

A. Kasiulaitis. Mūsuose šia prasme kur kas daugiau pakantos, negu kitose bendruomenėse ir kitose tautose.

Kun. F. Jucevičius: Čia jau reikės prieštarauti. Lietuvis pakantus tik iki tam tikro laipsnio. Ypač politikoj. Mes per dideli individualistai, todėl ypač neatviri.

Kun. K. Trimakas: Net ir užsistovėję tam tikruose kraštutinumuose: jeigu aš save laikau tautininku, tai man tik tauta, o visa kita lieka beveik jau nereikšminga; jeigu aš įprastinės kalbos prasme esu katalikas, tai man vėl prieš akis tik krikščionybė, lyg kitokių problemų sprendimai katalikui nerūpėtų.

J. Boguta: Nuolatinė Amerikos kritika taipgi reiškia mūsų uždarumą tik savo problemose, visus reiškinius vertinant tik pagal tai, kiek jie yra naudingi mums.

K. Keblys: Tur būt, yra ir tokia problema: mūsų išlikimas kaip uždaros salos.

J. Boguta: Saloje aš nenorėčiau likti. Man rūpi ir Dainava ir Alabama. Šiandien važiuoti į Lietuvą ir kovoti dėl jos laisvės dar nėra atėjęs laikas, bet į Alabamą reikia važiuoti jau šiandien.

A. Kasiulaitis: Žinoma, kad tik savuotėje užsidaryti negalime. Bet taipgi aišku, kad visų pasaulio problemų neaprėpsime. Šiandien yra žudoma tauta. Tėvas ir motina visada yra arčiau širdies.

Kun. K. Trimakas: Niekada nepaneikime kito žmogaus rūpesčio. Žiūrėkime į Lietuvą, bet neužmerkime akių prieš kitas problemas. O progų dirbti ir tam ir kitam geram tikslui niekada netruks.

A. Kasiulaitis: Bet kai mūsų pačių spaudoj Lietuvos problemos pabrėžimo nerandi ištisus mėnesius, tai jau kažkur kažkas yra netvarkoj.

J. Boguta: Mane (manau, kad ir daugumą jaunimo) labiau patraukia konstruktyvi veikla, o ne raštai ir kalbos.

K. Keblys: Peršokime pagaliau į ateitininko lietuviškoje bendruomenėje klausimą.

Kun. F. Jucevičius: Man atrodo, jog ateitininkai turėjome vadų, kurie dalykus matė tokius, kokie jie iš tikrųjų buvo. Jie turėjo principus, bet buvo atviri ir savo laiko balsui.

Kun. K. Trimakas: Kurie akstinai mus inspiruoja veiklai? Manyčiau, jog mes labiausiai ieškome savo vietos nūdieniniame gyvenime ir rūpinamės kaip išauginti tą lietuvišką ir katalikišką visuomenę.

J. Boguta: Apie lietuviškąją visuomenę tai dar bent pakalbame. Tačiau kaip katalikai pačios katalikybės savyje ugdymu rūpinamės toli gražu nepakankamai.

Kun. F. Jucevičius: Net ir tautybės problemų supratime lietuviuose pastebime nemažai prieštaravimų. Va, kad ir toks kanadiškasis pavyzdys: sielojamės savo tautiniais reikalais, tačiau ne vienu atveju visai nesuprantame, net smerkiame tokios pat intencijos Kanados prancūzų pastangas.

A. Kasiulaitis: Aplamai būtų gera, kad visose šio simpoziumo keltose problemose, kai norėsime jas realizuoti pačiame gyvenime, būtume didesni realistai, lengvai nepasiduotume jausmui ar madai.

*

Po simpoziumo dalyvių pašnekesio gyvai pokalbin įsijungė ir gausi publika. Pokalbio simpoziumo tęsinyje buvo keliamos maždaug tos pačios problemos, įvairuodamos tik kai kuriuose niuansuose. Iš jų čia tik pora ištraukinių akimirkų.

Prel. V. Balčiūnas: Nenorėkime, kad Bažnyčia spręstų problemas, kurios bus žemėje po kelių šimtų metų, taipgi nerūgokime, kad Bažnyčia viduramžiais neakcentavo tų klausimų, kurie yra aktualūs dvidešimtame šimtmetyje. Bažnyčios problemos ateina taipgi su laiku.

Kun. V. Rimšelis, MIC: Nesusidarykime iš simpoziumo įspūdžio, kad nūdieninės Bažnyčia tik gyvenimo naujas apraiškas sukrikščionina. Liečiant artimo meilės, pasiaukojimo ir rasinę problemą, pasakyčiau tik tiek: jeigu man pasiaukojant reikėtų mirti, tai pirmiausia mirčiau už Kristų, antroj vietoj už Lietuvą ir trečioj vietoj už savo artimą, nežiūrint, kurios jis tautos ar rasės būtų.

A. Barzdukas: Mane baisiai sujaudino netikėtas artimo meilės ir pasiaukojimo laipsniškas svėrimas. Auka ir meilė man yra nedalomos ir nepasveriamos. Čia man visada prieš akis Evangelijos gailestingojo samariečio epizodas.

(Nugirstas pašnekesys publikoje: "Na, o jeigu Barzdukas, kaip anas samarietis, pakeliėje

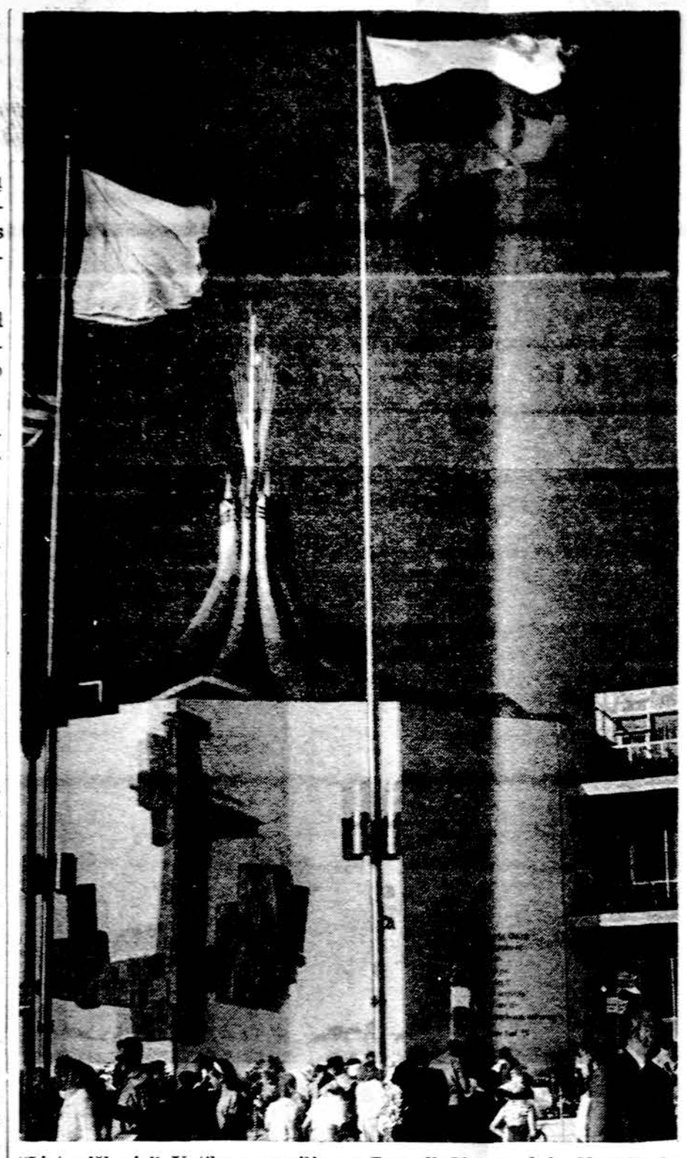

"Lietuviškasis" Vatikano paviljonas Pasaulinėje parodoje, New Yorke. Priekyje plevėsuoja Lietuvos trispalvė šalia Vatikano ir Amerikos vėliavų, kupole spindi dail. V. K. Jonyno darbo kryžius, frontone taipgi dail. Jonyno skulptūra. Dešinėje, virš įėjimo plakatas, skelbiąs Lietuvių dieną ir raginąs melstis už Lietuvą. Paviljono viduje yra: koplyčioj — V. K. Jonyno darbo altorius, sienose — skulpt. V. Kašubos iškaltos metale Šv. Rašto teksto raidės ir vitrina su Sibiro lietuvaičių maldaknyge.

Nuotr. V. Maželio

nyčios reformos yra Bažnyčios kitimas pačiuos pagrinduos. Ne. Bažnyčios mokslas lieka visada tas pats ir bekompromisinis. Regimu atsinaujinimu Bažnyčia tik gyvenimo naujas apraiškas sukrikščionina. Liečiant artimo meilės, pasiaukojimo ir rasinę problemą, pasakyčiau tik tiek: jeigu man pasiaukojant reikėtų mirti, tai pirmiausia mirčiau už Kristų, antroj vietoj už Lietuvą ir trečioj vietoj už savo artimą, nežiūrint, kurios jis tautos ar rasės būtų.

A. Barzdukas: Mane baisiai sujaudino netikėtas artimo meilės ir pasiaukojimo laipsniškas svėrimas. Auka ir meilė man yra nedalomos ir nepasveriamos. Čia man visada prieš akis Evangelijos gailestingojo samariečio epizodas.

(Nugirstas pašnekesys publikoje: "Na, o jeigu Barzdukas, kaip anas samarietis, pakeliėje lygiai primuštus rastų savo tėvą ir visai nepažįstamą, o ant asilo galėtų paimti tik vieną, kurį iš jų pirmiausia jis gabentų užeigon?")

K. Keblys: Ačiū simpoziumo dalyviams, ačiū kantriai publikai, ačiū visiems, pokalbin įsijungusiems. Po viso šito, kokios nors rezoliucijos čia nesuformuluosime ir visiems priimtinų išvadų nepateiksime. Norėta tik pasidalinti mintimis tais klausimais, kurie daugumai iš mūsų yra pirmaeilės reikšmės, norėta tik pajusti, kur mes patys savam laike stovime. Jeigu šitas pokalbis kiekvieną individualiai ir organizaciją bendai pakreips labiau domėtis atvirumo ir savitumo problema ir atei tininkų laikysena tautiniuos ir tarptautiniuose klausimuose, tai visi simpozininkai jausimės čia kalbėję ir ginčijęsi ne veltui.

(k. b.)

PLOKŠTELIŲ PASAULYJE

(Atkelta iš 1 psl.)

nors moderni, kupina disonansinių sąskambių, bet jie taip su maniai naudojami, jog klausytojas beveik jų ir nepastebi. Plačiai vartojami mediniai pučiamieji ir panaudojamos jų savybinės skambesio ypatybės. Jiems duodamos puikios, iš liaudies dainos išplaukiančios, atgarsinės nuoskambos ir taip jos, viena po kitos banguodamos, plaukia lyg jūros vilnys. Įdomiai skamba "Oi už giružių", kurioje vaizduojama girios šlamėjimas ir plačiai daininga instrumento melodija, įvedanti solistę dainavimui. Visa tai sudaro naujovę, kurių apstu visose dainose.

St. Šimkaus "Lopšinė", A. Račiūno, J. Gruodžio ir K. Banaičio dainos, instrumentuotos D. Lapinsko, prisilaikant kompozitorių stiliaus, Dvi dainos prof. Vl. Jakubėno paliktos jo paties instrumentacijoje.

Pirmoje plokštelės pusėje, pavadintoje "Mergaitės dalia", telpa 12 dainų. Antroji pusė pavadinta "Dainos", čia telpa visokio pobūdžio dainos.

Solistė Al. Stempužienė D. Lapinsko instrumentuotose dainose nėra nustelbianti savo balsu orkestrinio palydo, bet jos vedama melodija savaime savo balso spalva išsiskiria, jis yra lygiateisis dalyvis šalia kitų instrumentų.

Lapinsko kūrybos koncertai New Yorke ir Chicagoje

Minėti kūriniai, esą plokštelė je spalio mėnesyje bus išpildomi su simfoniniu orkestru, pačiam autoriui komp. D. Lapinskui diriguojant ir sol. A. Stempužienei dalyvaujant, Town Hall New Yorke ir Chicagoje, šalia kitų originalių autoriaus didesnių simfoninių kūrinių. Tai pirmas paties kompozitoriaus pasirodymas šiame krašte. Reikia manyti, jog iki to laiko bus paruoštos ir plokštelės platinimui. Tikrai sveikintinas sol. A. Stempužienės ryžtas, nuvykus į Vokietiją, įtraukti jauną komp. D. Lapinską į šios rūšies darbą — į gryną lietuviškos muzikos darbą. Suprantama, jos kelionė ir plokštelių išleidimas nemažai kainuos, bet tenka manyti, jog mūsoji šviesuomenė, nuolat ieškanti ko nors naujo, stengsis įsigyti plokštelę ir tuo pačiu paremti mūsų jaunųjų muzikos darbuotojų tokį garbingą žygį.

Ta pačia proga tenka prisiminti, kad ateitininkų savo kongreso proga liepos mėn. 3 d. Toronto universiteto salėje rengtasis koncertas didžiąją dalį programos buvo kaip tik skyręs D. Lapinsko kūriniams. Sol. J. Vaznelis ten išpildė D. Lapinsko "Maldą'", sol. Pr. Bičkienė — jo dainą "Apie trūnijantį medį" ir abu duetu jo harmoizuotą veliuoniškių "Labs ryts, labs vakarėlis." Ten pat pianistė Aldona Kepalaitė išpildė ištraukas iš Lapinsko "Nakties sodų". Tai ir buvo toks mūsuose bene pirmas didesnis koncertinis akcentas D. Lapinsko kūrybai, publikos taip šiltai priimtai. Dabar belieka tik laukti jo plokštelės ir grynai vien tik jo kūrinių koncerto, diriguojamo paties kompozitoriaus.

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 vai vak.
Šešt. 12—3 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, res. GA 2-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad ir šešt. uždaryta.

Tel. GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2—4 ir 6—9 ir pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12—4 p. p., 6:30—8:30 val. vak. Šeštad. 12—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

Ofiso PR 8-7773, Rez. PR 6-4782
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str.
Valandos: pirmad. ketvirt. 5—8
antrad., penkt. 1—4.
Priimineja tik susitarus
Atostogose iki rugpiūčio 1 d.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v
Šešt. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Tel.ef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 5-8 v. v. išsk. 1 p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1—9 p. p.
Išskyrus trečiadien!

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
Tik pirmadieniais ir ketvirtadieniais VAL. nuo 2 iki 7 val. vak.
Aptarnauja tik senuosius pacientus
Naujų nebepriima.

TEL. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 Wes. 59th Street
Priešais šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. Rudokas, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien trečiadieniais uždaryta; šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6736.
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st. St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Offiso telef. CLiffside 4-2899
Resid. telef. WAlbrook 5-3069
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Sekmad.: 2 v. — 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1222 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt., nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimineja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 p. p.
Treč. ir šešt. uždaryta
Atostogose

Telefonas — GRovehill 6-2822
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
specialybė: AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta
Atostogose iki rugpjūčio 16 d.

Tel. PRospect 6-9409
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir sekm. tik susitarus atvejais ir susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai, Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29. Ill.
Tel. PRospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-8220
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Res. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6 - 8 val. vak.
Šeštadieniais 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel ofiso HE 4-5849, res. 388-2232
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2424 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; res. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9, val., penktad. 10 v. r. iki 9 v. v., šeštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

TAUTOS ISTORIJOS PABIROS

Prieš 65 metų Lietuva dalyvavo Pasaulinėje parodoje Paryžiuje

1900 m. buvo ruošiama Paryžiuje pasaulinė paroda. Tai parodai ruošėsi visos tautos. Tik lietuviai joje dalyvauti negalėjo, nes buvo rusų pavergti ir visokiomis priemonėmis naikinami. Jie neturėjo teisės parodoje reklamuotis. Jiems buvo padarytas žiaurus sprendimas: tauta turi išnykti. Tačiau užsienio lietuviai, laisvi nuo priespaudos, galėjo pasaulyje tautą atstovauti. Taip ir padarė.

Pirmiausia tuo reikalu susirūpino JAV lietuviai. Jau 1893 m. gale pasiryžo įrengti toje parodoje atskirą lietuvių skyrių, kuriame būtų atvaizduotas spaudos draudimo ir spaudos persekiojimo skriaudos. To reikalo judintojai buvo trys klierikai: A. Milukas, A. Kaupas ir J. Žilius (Žilinskas). Jie 1893 m. įkūrė draugiją, pavadintą "Lauryno Ivinskio Europiszkai Amerikiszka Draugystė", kurios tikslas — "tirti Lietuvos dabartį ir praeitį, rinkti senienas ir suvesti Lietuvius į pažintį su kitomis tautomis". Pirmasis konkretus darbas — įrengti Paryžiaus parodoje lietuvišką skyrių. Kitais (1894) metais minėtos draugijos vardu atspausdino du atsišaukimu (trijų klierikų parašytus) į Lietuvos inteligentiją, kurią kvietė atsiųsti kultūrinių, mokslo žinių ir liaudies meno pavyzdžių projektuojamam lietuviškam skyriui pasaulinėje parodoje.

Pradžioje kai kas to reikalo neįvertino. Kai kas manė per anksti pradėta rūpintis. Tačiau 1899 m. pradžioje tuos reikalus pajudinus Zuericho Draugystei Lietuviškos Jaunuomenės (A. Moravskis, Pr. Žitkevičius ir M. Kontautaitė), reikalas jau buvo aiškus ir ginčų nebekėlė. Priešinosi tik Tilžės vokietininkai, kurie tvirtino, kad ta paroda šmeiš Tilžę. Vokietininkai bijojo, kad rusai nepanaikintų spaudos draudimo, kuris jiems nešė gerą pelną.

Parodai ruošti JAV lietuviai sudarė komitetą (pirm. ir knygininkas — kun. J. Žilius, iždininkas — J. J. Paukštis, raštininkas — P. Mikolainis ir nariai: J. Šliupas ir kun. A. Milukas, kuris greit surinko $2,168.73 aukų ir paprašė dr. J. Basanavičių vykti į Paryžių rūpintis parodos reikalais. Basanavičiui negalint, buvo paprašytas J. Bagdonas (gyvenąs Daumanto slapyvardžiu) nuo rusų pabėgęs ir 1899—1902 m. gyvenęs Paryžiuje. Jis pasitelkė talkos irgi čia gyvenusius lietuvius (Pr. Žitkevičių, inž. K. Dobkevičių, J. Pautienių ir kitus) ir parodą įrengė.

Lietuvių skyriui ieškant parodoje vietos, atsirado daug kliūčių. Buvo pasiryžta išstatyti draudžiamąją spaudą, bet tarptautinio spaudos skyriaus nebuvo parodoje pramatyta. Prie kitų prisijungti nebuvo įmanoma, nes spaudos skyrių laikė grynai politiniu (ne kultūriniu), tai nei prancūzai, nei vokiečiai nenorėjo rusų pykinti. Galop rasta vieta Prancūzijos švietimo ministerijos globojamame Europos tautų etnografiniame skyriuje. Leidime įsakmiai buvo parašyta, kad neturi būti politikos. Etnografinei parodai nebuvo ruoštasi, tad skubiai reikėjo dabar jai pasiruošti. M. Lietuvoje D. Zaunius, M. Zauniūtė, J. Strekys, M. Jankus ir J. Vanagaitis sudarė komitetą, surinkdami 113 eksponatų. Lietuvoje parodai eksponatus rinko daugelis inteligentų ir Užnemunės ūkininkų. J. Lozoraitis tuos rinkinius (274 eksponatus) slapta pergabeno į M. Lietuvą. Iš čia Zauniai persiuntė į Paryžių. Paroda buvo prasidėjusi IV. 15, o lietuviai iki V. 15 įrengė savo skyrių — pirkią (kambarį), kurioje manekenais (aprengtais tautiniais drabužiais) buvo pavaizduotos piršlybos. Atskirose vitrinose buvo išstatyti sodžiaus meno darbai, audiniai. Prieš pirkią buvo užrašas: LITHUANIE su vytimi (mėlyname dugne), šonuose — seni Lietuvos žemėlapiai ir kit., o priešais kambarį — draudžiamosios spaudos diagramos ir že. lapis, nurodąs, kad Lietuvą lietuvių spauda pasiekia iš JAV. M. Lietuvos ir Šveicarijos. Spintelėse buvo sudėtos draudžiamosios knygos, M. Lietuvos gotiškomis raidėmis spaudiniai ir keli XIX amž. rankraščiai. Buvo paruoštas draudžiamosios spaudos katalogas prancūzų kalba. Jį prancūzai laikė politiniu, tad tik patikimiems lankytojams teduodavo. Parodos metu buvo skaitomos kun. J. Žiliaus ir kitų pakviestų asmenų paskaitos apie Lietuvos praeitį ir tuometinę priespaudą, apie spaudos draudimą ir t. t. Kada spaudos draudimo faktas prancūzų spaudoje įgavo politinės reikšmės, rusai griebėsi Lietuvoje tardymų suėmimų.

Kai Lietuva pati negalėjo Paryžiaus pasaulinėje parodoje reprezentuotis, tai užsienio lietuviai parodė pasauliui, jog lietuvių tauta yra gyva ir siekia laisvės.

Aukų šiam skyriui įrengti parodos ruošimo komitetas (pagal Vien. Liet., 1902, 22) surinko $2,168.73. Įrengimas kainavo $1,414.35. Lietuvių skyriaus albumui atspausdinti išleista $230.00. Apmokėjus smulkias išlaidas, likutis $266.00 atiduoti skyriaus įrengėjui Daumantui, kuris Paryžiuje gyvenęs "iš 67 centų per dieną" ir okiose sąlygose išbuvęs ten 6 mėnesius.

Vincentas Liulevičius

APMĄSTYMAI APIE PRAEINANTĮ LAIKĄ IR KITAS SMULKMENAS

(Laiškai iš po nebepakeliamo jau tilto)

LIUDAS PAGRAMANTIS

1.

Belaukdamas naujausios Jono Aisčio knygos "Milfordo gatvės elegijos", kurios iškarpos jau pasirodė "Drauge", vis sugrįžtu prie "Apie laiką ir žmones". Paskaitai... ir jos paveiktas nusimeti žmogus beveik lygiai keturiasdešimt metų nuo savo amžiaus naštos, siekiančios jau debesuotų ir ašarotų rudenų. Ir vėl jaunas, nelyginant koks Faustas, vaikštai po Kauno gatves, po Nemuno ir Neries klonių atšlaites, žvalgydamasis į Margaritas, anais laikais Aldonas, Birutes, Rūtas. Ir vėl išgirsti tą ekscentrišką Valenciją, ataidinčią iš Luna parko ar Vytauto kalno estrados; studentų klegesį universiteto rūmuose ir takuose į juos. Pamatai žmonėm patvitusią, ypač vėlybom popietėm, Laisvės alėją. Ir tarp tų minių tuos, kurių var dai linksniuojami spaudos antraštėse. Pastebi ir gimnazistą Joną Aleksandravičių ir studentą Antaną Miškinį, patvariausios draugystės simbolius.

Knygoje "Apie laiką ir žmones" Jonas Aistis į antraštes teišklėlė tik keletą asmenų: Papilio erelį (Binkį), Antaną (Miškinį), Adonį (Juodelį), Tumą, Jurgį Savickį ir Giras (kurių vieną dabar vadiname nebe Liudu, o Judu — L. P.). Tekste, betgi, daugybė kitų. Į akis, norom-nenorom krinta antraštinis Antanas, apie kurį Jonas Aistis tikrai jautriai kalba: "Jis buvo geriausias mano draugas. Tai buvo daugiau negu draugys tė, tai buvo gyva poezija, prieš kurią mudviejų prirašytoji tėra tik blankus šešėlis".. "Nežinau už ką, bet mėgo ir rūpinosi daugiau, nei giminė, nei brolis". Ir vienoje vietoje mini Antaną Miškinį, rašantį jam laiškus jau iš rusų užplūstos Lietuvos. Miškinis parašęs:"... Aš vis išpešu tai šen, tai ten net apvalesnę sumelę ir pasiunčiu tau, tik nežinau, ar tu gauni. Rašyk, ko tau reikia". O pačiame paskutiniame (gal tik tuo metu? — L. P.) laiškę jis įrašęs: "Tavo sugrįžimui turiu užkaseș giliai į žemes butelį stipraus gėralo"...

Prie tos vietos, t. y. sugrįžino, žadėjau prikišti savo dvylekį, vos tik pasirodžius knygai "Apie laiką ir žmones". Bet žadai pažadais nuėjo. Kaltos, kaip daugio sakoma, tam tikros aplinkybės. Tarp jų... ir pats Antanas Miškinis. Jis tuo metu buvo dingęs iš akiračio. "Liaudis" buvo davusi "putiovką" (kelialapį) tolimon Sibiro pakraštėn. "Nors laikas tęsiasi", anot laidotuvių direktorių nekrologų, tačiau vis dar negaliu pamiršti to, ką anuomet buvau suplanavęs parašyti. O suplanuota buvo taip:

2.

Perskaitęs Jono Aisčio knygą "Apie laiką ir žmones", prisiminiau vieną paminėjimo vertą epizodą ryčium su Antano Miškinio rūpinimusi Jonu Aisčiu, tada studijavusiu Prancūzijoje ir rusų okupacijos atskirtu nuo Lietuvos.

Galėjo būti 1940 m. spalio vidurys. Pradėjusioje veikti bolševikinėje Valstybinėje leidykloje jau buvome gavę "prieglobstį" bent keliolika reakcionierių. Kambaryje, kuriame aš sėdėjau technikinio redaktoriaus "titulu", tarp kitų ir Antanas Kniūkšta, "Sakalas". (Tarp kitko, anas kambarys buvo buvusiuose "Spaudos Fondo" rūmuose). Staiga vieną dieną atsidaro durys, ir kambario viduryje atsistoja Antanas Miškinis. Jis skubiai nušviečia reikalą, man regis, kreipdamasis į Kniūkštą. Jonas Aistis (tada, rodos, tik Jonu Aleksandravičium tevadintas) esąs atsidūręs dideliame varge ir jam reikalinga pinigų sugrįžti į Lietuvą. Miškinis kalbėjo labai įtikinamai.

Su Antanu Miškiniu kambario viduryje, su Antanu Kniūkšta prie vieno stalo, su vienu buvusiu saugumo valdininku prie kito — aplinka pasidarė gana sava, ir aš, pamiršęs dabartį, neatsargiai paklausiau Antaną Miškinį: "Ar Jonas iš viso benorės grįžti į dabartinę Lietuvą?"

Miškinis, pajutęs ir man ir jam keblią padėtį, paleido į darbą savo iškalbingumą:

— Jonas nori grįžti, Jonas myli liaudį. Štai jo laiškas, gali paskaityti pats.

Jis ištiesė ranką su laišku į mano pusę, bet aš laiško nepaėmiau, nes žodis "liaudis" buvo atšaldęs mano smalsumą ir atvėręs tikrovę. Nieko nepasakęs, išėjau iš kambario, o Antanas Miškinis liko ten. Ar jis pasiekė, ko norėjo, t. y. apvalesnės sumelės, — nebesidomėjau.

Kad Jonas bajoras, kad Jonas lietuvis patriotas — Miškinis tada vengė prasitarti.

O kodėl "liaudis" rėžė ryškiai mano ausį, buvo kaltas ir vėl pats Antanas Miškinis, su savo tą vasarą, 1940 m., parašytu Mitingu, kurio pirmos keturios eilutės štai kaip skambėjo:

Raudonos vėliavos ir gėlės,
Lyg upė minios į gatves.
Iš smurto šalys prisikėlė —
Į laimę liaudis mus išves.

Abejoju, kad Antanas Miškinis būtų priklausęs prie Jono Aisčio elegijose minimų asmenų, apdovanotų po penkis tūkstančius mažaverčių rublių, nors jo giesmių temos skambėjo labai panašiai į tų, kurie prašė Staliną malonės — įjungti Lietuvą į Sov. Sąjungą. Tikiuos, kad tremtyje yra asmenų, kuriems savo laiku ex officio teko su Antanu Miškiniu kalbėtis ar kalbinti ji. Būtų gera, kad jie tai užfiksuotų popieriuje ir paliktų tuo tarpu kokiame rankraščių archyve. Iškilus kada kalboms, kaip jos iškilo apie Salomėją Nėrį, jos žymiai sutrumpėtų, turint tikslesnius duomenis.

Prano Gailiaus piešinys

Vladas Šlaitas

PO ŽALIAIS LIETSARGIAIS

Po žaliais lietsargiais vaikštau.
Po medžiais.
Lyja
ir lyja.
Bet mane tik kada-ne-kada lietaus lašas užlyja.
Ir kai kartais netyčia
lietaus lašas mane užtykšta,
tada kaip vienas
visi medžiai žemai man lankstosi,
girdi,
mes esam
very sorry
(lietuviškai reiškia, labai atsiprašom).
It's all right,
aš sakau,
it's all right,
ir jaučiuosi po medžiais
kaip Rolls-Roisu ūmai pravažiuojantis Londono tūzas.

VIENA SAVAITĖ VOKIETIJOS TV PROGRAMOJE

Kas pateikiama europiečiui žiūrovui

VYT. ALSEIKA, Vokietija

Pažvelkime į vienos savaitės Vak. Vokietijos abiejų kanalų programą. Vieną 1965 m. pavasario savaitę pirmasis kanalas, vadinama Pirmoji TV, savo programą kaip paprastai pradėjo 11 val. priešpiet. 11:30 val. perduotas — iš eKolno stoties — pasakojimas apie vieno jėzuito, A. Delp, veiklą. 12 val. milijonai žiūrovų sekė Hoeferio pasikalbėjimą su "šešiais žurnalistais iš penkių kraštų". Po 45 min. sekė praėjusios savaitės įvykių apžvalga, toliau — 18-ji anglų kalbos pamoka, o popiet, 2:45 val., jaunimui buvo proga pasižiūrėti ištikimosios Lassie nuotykių. Toliau buvo filmas apie Amerikos jaunimą, 45 minutes apie vabzdžių gyvenimą, 5:30 val. tarptautinės raitelių rungtynės Berlyne. 19 val. vėl pusvalandis apie pasaulio įvykius, sporto apžvalga, 8 val. vak. — įprastinis žinių pusvalandis. Po jo sekė 45 min. vieno miesto — Marselio portretas, 1 val. 40 min. vaidinimas "Vėlyba meilė" pgl.. A. N. Ostrovskį ir 10:40 val. vakaro — paskutinės žinios, tad apie 11 val. nakties programa buvo baigta. Tą sekmadienį Mainzo — antroji TV savo programą pradėjo 5:15 val. po pietų. Per visą valandą parodyti pašliūžininkų šuoliai, pusvalandis — tėvai apie vaikų žaidimus, toliau — iš žuvų pasaulio ir dar pusvalandis apie liuteronų bažnyčios veiklą Rytų Afrikoje. 7:30 val. vak. politinės žinios — "Heute", o nuo 8 val. vak. teatras — pakartotas V. Berlyno pastatymas: L. G. Wallace komedija "Aš — pirmasis daugiskaitos asmuo". 10 val. žiūrovai daugiau kaip valandą stebėjo Varšuvos baletą "Raudonasis apsiaustas", o 10:40 val. vak. išklausė paskutinių žinių ir patikrino orą.

Pirmadienį pirmasis kanalas programą pradėjo 5 val. popiet. Ligi vakaro programa buvo kiek nuobodoka: Afrikos Dahomey respublikos vaizdai ir reportažas apie tai, kaip daromi bažnyčių vitražai. Vakare nuo 9 val. nemaža žiūrovų susidomėjo Baden - Baden stoties perduotu Paryžiaus Moulin Rouge spektakliu. Mainzas programą pradėjo 6:25 val. vak. ir po žinių rodė prekinio laivo nuotykius ties Pietų Amerikos krantais (taigi, daug egzotikos...). Vakare vėl žinios, 45 min. vaizdai iš valstybinės čigonų mokyklos Budapešte ir vakaro "skanėstas" — senokas J. Dassin kriminalinis filmas "Rififi" (1954 m. gamyba). Programa baigta žiniomis 11 val. nakties.

Seni B. Davis filmai ir... kriminaliniai romanai

Antradienį I kanalo programa pradėta vaikų valandėle ir vėl... iš Lassie serijos. Popiet 1 val. 45 min. žiūrovai matė bent prieš 10—12 m. susuktą filmą su Betty Davis ir Miriam Hopkins. 10 val. nakties parodytas buities vaizdelis: kaip mažos krautuvės kovoja prieš supermarketus, sekė žinios ir 11 val. nakties — jau labanakt. II kanalas tą dieną rodė senų filmų nuotrupas, madas, apie jogą, teikė žinias, o nuo 9 val. vak. vėl įtampa — teismas, liudininkai "Marijos Schaefer atsitikime". Programą baigiant, perduotas interview ūkio klausimais.

Trečiadienį popiet parodyta, kaip atliekami dramblio kaulo dirbiniai, sekė prancūzų filmas apie vienišą žmogų, vakare iš Frankfurto transliuotas karnavalo nuotaikos vakaras. II kanalas nuo 7 val. vak. perdavė du vaidinimus: kriminalinę vokiečių komediją, vėliau Sartre dramą "P... respectueuse".

Quiz su Frankenfeldu ir Juliette Greco

Ketvirtadienį beveik dvi popiečio valandas programa skirta vaikams (lenktynės su pantomima). Vakare vaidinimas, kurio fone: Austrijos ultimatumas Serbijai 1914 m. Apie 10 val. vak. dar reportažas apie žvaigždes, žinios ir programa baigta komentaru apie kultūrą. II kanalas parodė vaidinimą iš teatro aktorių gyvenimo, o vakare, nuo 8 val. jau nukonkuravo pirmąją televiziją savo didžiuoju — Quiz (spėjimų) spektakliu. Čia nuolatinis specialistas Peter Frankenfeld. Kaip ir JAV Ed Sullivan, Frankenfeld programą paįvairina menininkais, svečiais iš kitur — šį kartą dainavo Juliette Greco. 9:40 val. vak. visą valandą aiškinta apie plataus vartojimo reikmenis. Penktadienį nuo 5 val. popiet, nepatogiu metu, žiūrovai galėjo stebėti 1965 m. dainų bei folkloro jamboree — kai kuriais metais pasirodo ir lietuvių šokėjai iš Vasario 16 gimnazijos. Vakare parodyta trečioji specialaus raportažo serija iš

(Nukelta į 5 psl.)

Afrikietiškoji apybraiža

Vienos kelionės įspūdžiai

A. GLADKAUSKAS

Smėlis atvėsdavo naktį, mėnulio skatinamas išsižadėti visų žymių, kuriomis įkyrūs ir nepaslankūs turistai atžymėdavo savo praleistą laiką, išgulėdami smėlį ir priversdami jį prisitaikyti prie žmogaus kūno. Bet dieną būdavo kitaip.. Tylaus vėjo gaivinami, ištiesti prieš saulę, lyg toli nuo namų nuklydusios, vienišos žuvėdros sparnai, gulėjo žmonės. Minkštas ir judrus smėlis ištrykšdavo pro kojų pirštus, užpildamas juos švelniu dvelktelėjimu, lyg ir lūpų prisilietimu. Taip smėlis atsisakydavo savo šilumos, lyg bučinio, ir tuo savo švelnumu atsiskaitydavo su visais. Ir taip smėlis užpila visą praeitį, visus kenksmingus norus, kurie, namuose sėdint, verčia žmogų teisti kitus, savo artimus ir priešus.

Bet prie Karibų jūros tik bangų amžinai vienodas išsiliejimas užburia ir pasotina žmogų. Kiekvienas žmogus, gulįs ant smėlio, praranda savo svetimumą, lyg tai būtų yda, kurios seniai reikėjo išsižadėti.

— Labas.

— Labas.

Vasaris, saulė ir jūra. Jūra, kelianti puotą ir kviečianti visus prie savęs. Prisiminimuose Nassau niekuomet nebus ta pati. Tūkstančiai žmonių vaikščios Bay gatve, neliesdami ir negriaudami atminties, to gyvo laiko paminklo, išdailinto to vieno momento, vieno gesto, kuris, lyg nelaiku iššauta raketa, sušąla beribėje. Ir ta žaizda yra per brangi nešti gydytojui, tam žmogui, kuris turi laikyti ligonį sergančiu, kad tuo žmogus galėtų pats save išgydyti. Bet nesupratimas mums padeda. Eleonora kalba ir, primerkusi vieną akį, žiūri į mane.

— Visa savaitė, kai guliu ant smėlio, nes nežinau, kur važiuoti. Jeigu gausiu vizą ir nuskrisiu į Miami, tai susitiksiu su vienu vyriškiu, kuris man žadėjo padėti. Jeigu ne, tai grįšiu namo. Turiu apmokėtą bilietą. Gal nori jį pirkti iš manęs?

— Ne.

— Mano pažįstamas dirba Freeporte kaip padavėjas. Ir aš taip jį mylėjau, taip jo ilgėjausi, kad atvažiavau pas jį. Ir kai jis man pasipiršo, aš pasakiau jam: ne, niekuomet, kadangi aš tavęs nemyliu. Kodėl tu šypsaisi. Tur būt, tu niekuomet nemylėjai.

— Žiaurūs žodžiai.

— Atleisk man, Pauliau. Atvažiuok tu pas mane. Aš tau būsiu draugiška. Aš gyvenu Pietų Afrikoje, Durban mieste.

— Gerai.

— Paplūdimys tenai labai gražus. Tikrai atvažiuok.

— Ką tu dabar darysi?

— Aš nežinau.

— Grįžk į namus.

— Aš palikau namus, kad atvažiuočiau čia. Pasirašiau sutartį su Freeporto viešbučiu. Ir tik tu pagalvok. Davė man darbą pervilkinėti lovas. Už tarnaitę. Kai namuose aš turėjau savo afrikietę, kuri man viską padarydavo. Tie afrikiečiai yra kaip laukiniai. Jų negalima paleisti vienų. Ir dabar... už kambarinę. Ir kai supykau, mečiau viską ir pabėgau iš viešbučio. Jie nieko negalėjo man padaryti. Vieną dieną išsislapsčiau Freeporte. Ten sutikau Marianą, kuri irgi pabėgo iš viešbučio. Ir dabar visa savaitė kaip gyvenam Nassau. Iki dabar buvom apsistojusios viename bute, bet savininkas grįžta už savaitės. Šiąnakt turim išsikraustyti...

Visą rytą praleidžiame važinėdami po salą. Ir pagaliau atsisveikinam.

— Aš važiuoju namo. Atvažiuok pas mane. Aš mokėsiu tave priimti, Pauliau. Atvažiuok į Durban. Į Pietų Afriką. Tau patiks. Pamatysi.

*

Atsitiko tai, apie ką ir negalvojau. Kaip galima įsivaizduoti, kad Afrika štai prieš tave. Tiesa, kasdien ji praeidavo per mano mintis laikraščių puslapiais ir ten pasilikdavo slypėti, lyg jėga dar pilnai nesukurto amžino grožio. Afrika. Kažkas gyvo ir jautraus. Neišgyvento ir pasenusio nuo vilionių, kurias kiekvienas jos pašauktasis skuba padėti jai prie kojų. Tai auka nuolatinio budrumo, kai saugai save, kad galėtum didžiuotis ir išnykti, nepavirtęs legenda. Gal tai pasaka, kurios maži vaikai klausysis vėlyvą vakarą, kai seni vyrai, susirinkę prie aptiesto stalo, apraudos senovinio ryžto kupinus laikus. Ir taip, kalbėdami apie praeitį, jie nupieš dabartį savo nerangumu ir besaikiu noru prikelti tai, kas jau seniai mirė.

*

Kaip dažnai matydavau Afriką kino ekrane, kur ji atrodė tokia mažytė, lyg našlaitė, visų skriaudžiama. Tarzanas, laukiniai žvėrys ir pliki vietiniai, suaugę su žeme nebeaprėpiamo kontinento. Kaip dažnai praeidavo Afrika pro šalį, lyg išdidi princesė, pilna saulės jėgos ir žėrinti savo originalumu. Gamta ir jos jėgos veikė mane ir mane svaigino. Ir aš negalėjau priešintis.

*

— Niekuomet taip daug nevalgiau. Per aštuonias valandas davė keturis sykius valgyti, — sako vienas jaunuolis Londono aerodrome, laukdamas eilės formalumams sutvarkyti, įlipęs į mūsų Viscount — VC 10 — lėktuvą Bostone. Jis, tur būt, galvoja apie trumpą laiko tarpą, kuris, matuojant laikrodžiais, išsitęsia į visą dieną. Sudedam visą dieną į kelias valandas ir neužmirštam, kokia tikrai ilga yra diena. Tiek daug kartų reikia valgyti, miegoti ir suprasti, kad ne visi svečiai yra tolygūs svetimam kraštui.

— Kaip ilgai būsite Anglijoje?

— Išskrendu rytoj vakare į Cairo.

Turistinė literatūra šitaip apibūdina Londoną: didžiausias Anglijos miestas. Kartu ir sostinė. Reikia pamatyti: Buckinghamo pilį su sargyba, Trafalgaro aikštę su admirolo Nelsono statula, Picadilly aikštę, Parlamento rūmus, Londono bokštą, Londono tiltą, Didįjį Ben laikrodį ir Westminsterio koplyčią. Turistams patartina pirkti: vyriškus rūbus ir porcelianą.

Iš arčiau pamatai, kad 12-13-14 metų vaikus čia sunku atpažinti iš užpakalio: ar tai berniukai, ar tai mergaitės? Regi, kad sostinės gyvenimas yra surakintas norų būti sofistiškais žmonėmis, kur visi jaučiasi esą suvaržyti. Stebiesi, koks Londonas yra didelis, nes turi daug dalių! Įstringa, kad Buckinghamo pilis yra didelė ir niūri, jai trūksta to paprasto vaišingumo, kuriuo tokie būdingi Baltieji rūmai. Įsitikini, kad pilies sargai yra taipgi žmonės. Prisimena vienas sargybinis, pasivėlavęs išžygiuoti iš pilies kiemo su savo daliniu. Jis vejasi rikiuotę iš paskos, stengdamasis bėgti ant pirštų galų, kad savo kojų trinksėjimu neužgautų įgudusio būrio ritmo. Jis bėga nusitvėręs vienoje rankoje šautuvą, o kita prilaikydamas kepurę, kuri jam krinta nuo galvos. Kol jis pasiekia savo vietą žyguojančių sargybinių būry, vos nepameta šautuvo ir savo aukštosios kepurės su visomis puošmenomis. Pamatai taipgi, kad Trafalgaro aikštė yra tokia. Ji be medžių ir be jų šakų, kurios užgautų pilkus namų fasadus ir ištrauktų iš praeivio padėkos šypsnį savo medišku nuolankumu. Akmenys, plytos ir mūrai. Apstatytas liūtais fontanas, kur šeimininkauja karveliai, godžiai saugomi ir lesinami aplink sėdinčių. Virš minios stovi iškilęs Nelsonas. Jis žiūri į tolį, nematydamas išsitiesusio po jo kojom miesto. Bet žmogus, kuris paklupdė Napoleoną, paklupdo savo tėvynę amžinam jos prakeikimui. Picadilly aikštė. Ji yra cirkas, kur iš visų pusių sueina Londono judėjimas ir čia sustoja. Vyriausias cirko vadovas yra Soho kvartalas su teatrais, kabaretais, krautuvėm, kinais ir kavinėm. Kur draugą ar draugę gali samdytis dienai ar valandai, bet ne dėl draugystės, o tik parodai. Tik viešiems žmonių žvilgsniams apgauti, kai bandai sukurti iliuziją kurios niekuomet neturėjai ir kurios niekuomet nebus. Stebiesi, kad Westminsterio koplyčia yra kapinynas, kad didysis Ben laikrodis muša laiką tik gyviems, su kiekvienu dūžiu juos labiau ir labiau prislėgdamas. Įsitikini, kad Londono tiltas yra saugiausia vieta, nes tik vieni turistai ant jo tesimaišo, paberdami savo nusistebėjimą svetimais liežuviais, kai jie išsižioja ištarti: tai šitas yra Londono tiltas?!

Nelsono kolona Trafalgaro aikštėje, Londone.

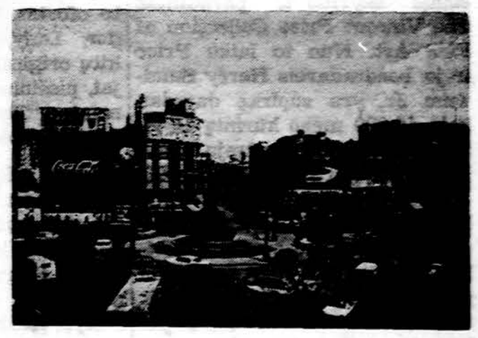

Piccadilly aikštė Londone — teatrų, kinų, restoranų ir viešbučių kvartalas.

(Nukelta į 4 psl.)

DIDŽIAUSIAS PASAULYJE MENO TURGUS

VALENTINAS RAMONIS

"Aš paimsiu vieną Picasso litografiją, du Goya ofortus ir tą mažą raudoną ir mėlyną alie jų", pasakė jauna ponia, stumdama vaiko vežimėlį. "Išsimokėjimui" — dar pridėjo. Jaunas tarnautojas nusišypsojo, paklausė jos pavardės, suvyniojo paveikslus, o ji, pasidėjus pirkinį vežimėlyje, šalia vaikučio, žygiavo toliau "šapinti". Tai atsitiko ne kur kitur, bet Sears, Roebuck krautuvėje. Keis ta? Visai ne. Sears'as pernai pardavė maždaug už pusę milijono meno kūrinių. O šiais metais žada parduoti net už milijoną.

Ši idėja prasidėjo maždaug prieš trejus metus Los Angeles mieste. Jos kūrėjas buvo vienas iš Sears'o bendrovės viceprezidentų, kuris, pats būdamas meno mėgėjas, pasiūlė savo bendradarbiams, kad milijoninė kompanija, kurioje perkama nuo adatos iki traktoriaus, galėtų taip pat parduoti ir originalius meno kūrinius.

Pasiūlymas buvo rizikingas. Pardavinėti meną masiniai nėra lengvas dalykas. Paveikslų katalogavimas, įrėminimas, supakavimas, transportacija ir jų pardavimas reikalauja nežmoniškų išlaidų, laiko ir daug patyrusių tarnautojų. O ypač, kad buvo manoma, jog Sears'o klientai nebus iš tų, kurie masiškai pirktų originalius meno kūrinius. Bet kompanijos pareigūnai idėją priėmė šiltai ir nutarė dar kartą rizikuoti. Neapsiriko.

Tikrumoje, viso šio projekto tėvu yra laikomas *Vincent Price*. Nors jis yra geriau žinomas kaip filmų ir televizijos aktorius, Price yra meno žinovas ir kolekcionierius. Jo kolekcija yra viena iš geriausių Pacifiko krante. Jis yra studijavęs meną garsiausiuose pasaulio universitetuose, priklauso daugumai meno organizacijų ir draugijų (tarp jų ir Baltųjų Rūmų meno komitetui), skaito paskaitas, rašo knygas, bendradarbiau ja spaudoje, keliauja po pasaulį, renka meną, senienas ir t. t. Dėl to ir Sears'as paprašė jo, kad supirktų kūrinius, kurie galėtų būti pardavinėjami. Buvo Sears'o suorganizuotas specialus skyrius ir pavadintas The Vincent Price Collection of Fine Art. Nuo to laiko Price ir jo bendradarbis Harry Sundheim Jr. yra supirkę daugiau kaip 40,000 meno kūrinių iš viso pasaulio. Iš jų, trejų metų bėgyje jau parduota apie 20,000.

Prieš dvejus metus kolekcija buvo perkelta iš Kalifornijos į Chicagą, kuri yra beveik Amerikos vidury. Šiuo būdu paveikslų pristatymas į visus Amerikos ir net Kanados kampus labai palengvėjo. (Praėjus vieneriems metams po kolekcijos įsikūrimo, atsidarė ir Kanados skyrius, kuris, pabuvęs dvejus metus kaip nepriklausomas vienetas, dabar bus inkorporuotas į Amerikos centralinį skyrių).

Vincent Price sako: "Menas turėtų priklausyti visiems, jis turėtų būti visiems prieinamas. Aš noriu jį nunešti kiekvienam amerikiečiui".

Atsikėlus į naują vietą, kolekcija buvo pertvarkyta, perkelta į naujas, erdvesnes ir patogesnes patalpas, priimta naujų tarnautojų, įsigyta naujų įrenginių ir per tuos metus išaugo į didžiausią Amerikoje ir, tur būt, visame pasaulyje kilnojamą meno kolekciją. Laikraščiai ir žurnalai dabar plačiai ją aprašo. Per radiją ir televiziją dažnai ji minima. Prieš porą mėnesių didysis Amerikos žurnalas "Look" išspausdino dviejų puslapių spalvotą nuotrauką, kurioje Vincent Price ir Sears'o viceprezidentas stovi tarp kolekcijos paveikslų, kur matyti 25,000 dol. vertės Salvador Dali "Madona", Rembrandto ofortas, Chagall'o, Miro, Calder, Dufy, Tamayo, Leger ir kitų originalios litografijos, alie jai, piešiniai ir t. t. Didieji žurnalai "Time" ir "Newsweek" taip pat kolekciją yra aprašę.

Kaip anksčiau minėjau, kolekcijos centras yra Chicagoje. Čia yra sudaromos mažesnės kolekcijos, kurios būna siunčiamos į Sears'o krautuves visame krašte. Paveikslai būna išstatyti baldų skyriuje nuo savaitės iki 10 dienų. Dar prieš tai būna išsiuntinėjami pakviestimai, sušaukiama spaudos konferencija, meno mėgėjų ir žinovų priėmimas, spaudos, radijo ir televizijos reklama, ir per tą laiką nemaža dalis paveikslų būna išparduodama. Parduoti paveikslai pakeičiami naujais iš Chicagos, ir paroda siunčiama į kitą miestą. O tokių parodų būna nuo 10 iki 15 kas mėnesį.

Laikui bėgant, iš 200 paveikslų parodų pereita į 500, 1,000 ir net 1,500. Sears'o krautuvės pasidarė per mažos tokioms parodoms, užtat prieš kiek laiko pradėta nuomoti erdvesnes patalpas, kaip viešbučius, sportų stadionus, konvencijų sales ir panašiai. Atsitinka taip, kad tokioj didelėj parodoj pusė visų eksponatų parduodama. Pirkimui duodama visokiausių lengvatų. Pavyzdžiui, pirkdamas 30,000 dolerių paveikslą, gali už jį mokėti per 24 ar 36 mėnesius, kaip už šaldytuvą arba traktorių. O paveikslas gali būti grąžinamas visuomet, jei klientas juo nepatenkintas. Ir jam grąžinama visa sumokėta kaina.

Nuo to laiko, kada kolekcija buvo pradėta siųsti į didesnes patalpas, paveikslų pardavimas padidėjo. Pavyzdžiui, Chicagos Sherman viešbuty per savaitę parduota už 60,000 dolerių, Los Angeles Sport arenoj už 75,000! Arlingtone, West Virginia, už 80,000, Philadelphijoj už 90,000, o Hicksville, Long Island, už 120,000 dolerių. Šių metų bėgyje numatyta vienoj parodoj parduoti už 250,000 dolerių. Tai daug pinigų ir daug paveikslų. Net pats Price su savo pagelbininkais nespėja jų pripirkti. Beveik daugiau parduodama, negu superkama. Šio meto biudžete numatyta nupirkti nemažiau, kaip 10,000 darbų.

Iš kur ir kaip šie paveikslai superkami? Įvairiais būdais. Kasmet Price ir jo padėjėjai, kurių dabar yra net trys, apvažiuoja Ameriką ir užsienį. Daugiuma yra perkami Prancūzijoj, Anglijoj, Italijoj ir Amerikoj, bet ir Kanadoj, Meksikoj, taip pat Afrikoj, Havajuose ir net Tolimuose Rytuose. Perkama iš galerijų, privačių kolekcijų, varžytynių ir pačių dailininkų. Garsiųjų menininkų darbai, kaip Rembrandt, Goya, Picasso, Chagall ar Rouault, perkami daugiausia per galerijas, mažiau žinomų — iš privačių asmenų.

Per pastaruosius metus mano pastangomis visos kolekcijos inventorius buvo padalintas į 10 atskirų grupių tautybėmis. Mano idėja buvo vieną dieną sudaryti ir lietuvių dailininkų grupę. Bet to buvo dar neįmanoma padaryti, nes vieninteliai lietuviai, kuriuos lig šiol turime, tai Viktoras Bričkus iš Kanados ir aš

(Nukelta į 5 psl.)

Kai ruošiate planus ateičiai, turėkite galvoje kaimynystėje esančią finansinę įstaigą —

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Sėkmingai darančią biznį ir aptarnaujančią lietuvius virš 40 metų

FEDERAL HOME LO... MEMBER ... BANK SY... FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.

Turtas virš $50,000,000.00

KURIOJE JŪSŲ, KAIP TAUPYTOJO, pinigai yra geriausiai apsaugoti ir neša Jums papildomas pajamas.

- **PRAKTIŠKA** — galite taupyti bet kokią sumą bet kuriuo laiku, pagal jūsų taupymo planų reikalavimus.
- **PELNINGA** — didesnis negu vidutiniškai mokamas dividendas du kartu į metus prideda mas prie jūsų sąskaitos leidžia lengviau siekti tikslų.
- **PARANKI** — vieta patogi ir seniai įvestas taupymo paštu skyrius leidžia dar daugiau sutaupyti.
- **SAUGI** — nes visos santaupos iki $10,000.00 apdraustos valstybinės JAV valdžios įstaigos.

KAIP NAMŲ PIRKĖJAS Jūs galite gauti paskolą pagal savo reikalavimus ir paruoštą biudžetą.

- **NAMĄ GREIČIAU ĮSIGYSITE,** nes mūsų paskolos leidžia greičiau išmokėti skolas ir tapti savininku.
- **ĮSIGYSITE JĮ LENGVIAU,** nes mūsų į nuomą panašūs mėnesiniai išmokėjimai apima paskolą, nuošimčius ir kitus mokesčius.
- **ĮSIGYSITE JĮ BE RŪPESČIŲ,** nes kaimynystėje esanti draugiška mūsų įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti.

Savo nariams turime pilną patarnavimą:

- Bonai mokslui baigti
- Paskolos namams
- Kalėdų Klubas
- Atostogų Klubas
- Šeimos apdrauda
- Notaro patarnavimas
- Visokių rūšių apdraudos
- Nemokamas kambarys susirinkimams
- Mokame čekius ir duodame nariams specialius Money Orderius
- JAV pašto ženklai
- Parduodame ir išperkame JAV bonus
- Du dideli kiemai automobiliams pastatyti
- Vokai taupyti paštu
- Saugios depozitų dėžės
- Keleivių čekiai.

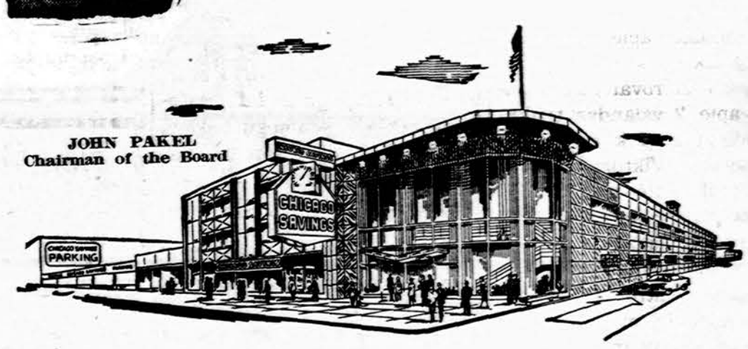

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Avenue — Tel.: GR 6-7575

VALANDOS:

PIRMADIENĮ . . . 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
ANTRADIENĮ . . . 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
TREČIADIENĮ visą dieną uždara.
KETVIRTADIENĮ . . 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
PENKTADIENĮ . . . 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
ŠEŠTADIENĮ . . . 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

AFRIKIETIŠKOJI APYBRAIŽA

(Atkelta iš 3 psl.)

Sužinai, kad Parlamento rūmai turi specialiai didikams skirtas vietas jų mašinoms statyti, o pirkiniams Regento gatvėje yra per daug vietų, kur sena moteriškė, pasistačiusi savo vežimėlį su daržovėmis, ryžtas konkuruoti didžiuosius. O mažuosiuos kino teatruos ramiai gali žiūrėti rusų pastatyto "Hamleto", nejausdamas jokios panieko tiems žmonėms, kuriuos Šekspyras pavadino kvailiais, tuo tik prajuokindamas savuosius. Bet atkeliavau čia iš toli. Ir prieš įlipdamas į lėktuvą, dar spėjau nuo kojų nubraukti visas dulkes.

*

Į Londoną atskridau BOAC sparnais. Dabar pasileidžiu EAA įgudusio piloto varomu lėktuvu per Paryžių į Egiptą. Į Cairo, kas arabiškai reiškia Nugalėtoją. Nugalėtoją senovėje ir sultono ypatingai pagerbtą ir paliktą antruoju krašto miestu. Gal dėl to Egiptas yra toks egzotiškas. Aerodrome per palėpės skyles skraidžioja paukščiai, nepailsdami net naktį, priversdami aerodromo marškiniuotus patarnautojus bėgte bėgti nuo vieno keleivio prie kito, lyg jie vieni būtų tie paklydę paukščiai. Gal dėl to Egiptas ir atrodo taip egzotiškai. Muitinėje patikrina pasą bei pinigus, nes negalima išleisti daugiau negu įsivežama. Gal dėl to Egiptas skamba taip egzotiškai.

Iš ryto palieku Cairo ir skrendu į Luxor, 300 mylių į pietus nuo Cairo, kur senovės faraonai tebevaldo turistus ir verčia vietinius glaustis prie dykumos, kuri vis tebėra laisva, pliekianti žmones vėjo ir smėlio kamuoliais. Gal dėl to Egiptas atrodo egzotiškai. Visur, kur tik akys apima, vienoda, plika, užburianti dykuma. Tas neapsakomas vienodumas ir yra egzotika. Tik prie Nilo upės prisišlieja augmenija, atsukdama savo žalią nugarą dykumai. Žmonės yra upės valdiniai. Naseris užtai negali jiems atleisti ir stato Aswan užtvanką, kuri žemės gyvastingumą, užliedama mirtingųjų norus pasitenkinti tik keliais trupiniais derlingos žemės. Dideli plotai tetinka valdžiai prižiūrėti. Bet beduinai kantriai sėdi prie savo oazės, kur apakintas asilas suka šulinio ratą, išsemdamas iš purvo duobės jos gyvą sulą. Saulė kaitina. Gyvulys pamažu varo savo mirtiną ratą. Žmogus užsiklojęs miega. Musės raminančiai dūzgia apie ausis. Netikėta nostalgija užklūva ir už manęs. "Štai, žiūrėk", norisi ištarti. Bet ji iš toli viena šypsosi. Vida visuomet atsisveikindama šypsosi. Manęs Egiptas jau nedomina.

Luxor šventyklos griuvėsiai su faraonų statulomis

Maža lentelė ant Luxor aerodromo pastato: "Šio pastato negalima fotografuoti" — primena man, kuo aš esu. Senos arabės skuba nuleidusios akis į žemę, paslėpusios veidą uždangale. Tik juodos jų kojos žiba prieš saulę, skubėdamos pabėgti nuo paikios žmogaus atminties. Gražios kojos, didelės kojos. Ranka prilaiko naštą, uždėtą ant galvos. Tolumoje ant kupranugarių joja nesuprantami sutvėrimai, išlindę iš 1001 Nakties. Luxor mieste yra trys gatvės: Nilo upė, lygiagrečiai su Nilo upe einanti gatvė, kur yra trys viešbučiai, ir trečioji gatvė, kuri įstrižai eina nuo Nilo upės į Saharos dykumą. Ten yra kavinės su senais arabais, dulkėmis, musėmis ir vištomis. Jie sėdi ir rūko, pūsdami arabus ir žaisdami kauliukais. Jie yra vietiniai, ne egiptiečiai. Bet pakelk akis ir pamatysi Naserio paveikslą ant kavinės sienos, kuris leidžia tai kavinei būti viešu žmonių susirinkimu.

Turizmo biure prisistato turizmo pirkliai: už pinigą parodysiu jums paslėptus dalykus, tik aš galiu pigiai parodyti visą praeitį, visus senus norus, kurie moderniškesni už patį žmogų! Nes, kas yra žmogus? Lanksti nendrė. Kai, tuo tarpu, noras yra visa galintis; žiaurus, kaip visą naikinanti manija; lengvas, kaip absoliuti žmogaus misija.

*

Mūsų vadovas pasako, kad pirmiausia plauksime Nilo upe į Karalių ir Karalienių Slėnius, o paskui, po piet, grįšime atgal į Luxor, kur pamatysime šventyklas. Šalia manęs stovi Ann su savo drauge. Jos yra TWA keleivių patarnautojos, kurios leidžia savo atostogas, keliaudamos po Artimuosius Rytus.

— Palik savo paltą ir megztuką, bus per šilta.

Aš gi sau nusiperku kepurę nuo saulės ir musėms vaikyti šluotelę.

— Kur tu taip nudegei?

— Prieš pora savaičių buvau Nassau.

(Bus daugiau)

VOKIETIJOS TV PROGRAMOS

(Atkelta iš 3 psl.)

Sovietų Sąjungos apie Sibirą. Vakare du vaidinimai: vienas kriminalinio turinio "Preston - Preston", kitas pagal A. Schnitzlerio novelės motyvus. Programa baigta apie 12 val. naktį, nes... penktadienis. II kanalas — muzikalinis vaidinimas su žinomais aktoriais, o nuo 8 val. transliacija iš Mainzo pilies — karnavalo klubo iškilmės.

Šeštadienį — spėjimai, policija, agentai...

Šeštadienį perduota 19-ji anglų kalbos pamoka, valandėlė vaikams, vėliau — sporto reportažai su vaizdais (futbolas — soccer), o nuo 8:15 val. sekė visus sukausčiusi programa iš Frankfurto stoties — "Vienas laimės" — šį kartą europiniam spektakliui vadovavo Hans J. Kulenkampf, dalyvavo orkestras ir aštuonių kraštų menininkai — spėjimai transliuoti iš Hannoverio radijo siųstuvo salės. 10:15 val. vak. vėl senas Turžanskio pastatymo filmas "Arlette" (1953 m. gam.). Antroji televizija savo programą pradėjo tarptautinėmis dailiojo čiuožimo pirmenybėmis (sovietų gamyba, parodyta daugelyje Europos kraštų). Vakare, nuo 8 val. perduoti Berlyno vaizdai — iš anksto informuota apie atidaromą 22 aukštų dangoraižį — Berlin Center, toliau sekė žinomojo publicisto, Kinijos ir Sovietijos klausimų žinovo — dr. Klaus Mehnert 15 min. komentaras, o 9 val. vak. — ir vėl įtampa: prancūzų gamybos "Komisaras Maigret" pagal G. Simenon. Po paskutinių žinių parodytas tarptautinių čiuožimo pirmenybių tęsinys — 11:30 val. vak. paprastai dailios TV pranešėjos tarė: "Gute Nacht".

Pora žodžių apie velykines vakaro programas. Šiais metais vokiečių TV žiūrovai galėjo pasirinkti apie 2 valandas trukusius vaidinimus: I kanalas perdavė operetę "Viktorija ir jos gusaras", jį matė mažiau žiūrovų, nes Mainzo kanalas ne visų aparatų "sugaunamas". I kanalas rodė kelių generacijų vaidinimą iš Austro - Vengrijos laikų "Radeckio maršą". Kitą dieną sekė tęsinys ir pabaiga ir vėl apie pusantros valandos ir be jokių skelbimų.

Kas būdingo vokiečių TV programose?

Skaitytojai, atrodo, jau bendrais bruožais turės nuovoką, kaip atrodo vak. vokiečių televizija ir kokie jos programos būdingieji bruožai. Galima tarti, kad esama teigiamų dalykų, pvz. palyginti dažnos programos vaikams, jaunimui (jose netrūksta ir pieštinių filmų su Micky Mousais), skiriama daug dėmesio gyvenimo buičiai pavaizduoti. Vokietijoje aplamai plačiai domimasi Afrika ir kita egzotika, tad ir TV jos apsčiai rasime. Pliusas — bent keletą kartų per mėnesį perduodamos kitų europinių kraštų TV programos, proga mesti žvilgį į Rytų Europos kraštų, jų tautų gyvenimą. Kai kuriais išimtinais atvejais (Kennedy mirtis, astronautai) Vokietijoje perduodami tiesioginiai JAV TV vaizdai.

Manytume, neigiamos, bet ir kitur būdingos savybės — aiškus polinkis pataikauti plačiųjų masių, pokario meto skoniui. Tai didelė, gal per didelė duoklė kriminalinio turinio filmams bei tokio pobūdžio vaidinimams. Šalia jų, mases paprastai patraukia turtingesnio pastatymo, su žinomais vardais, reviu spektakliai, Quiz vaidinimai, na, ir tie senos gamybos filmai. Kaip nusiskundė vieno geriausių TV ir radijo programų savaitinio žurnalo "Hoer Zu" (tiražas — 4 mil. egz.) skaitytojas, per menkai parenkami filmai. Jis klausė: kodėl negalima parodyti puikiųjų prieškarinių vokiškųjų filmų su Marika Roekk, Willy Fritsch ar Paula Wessely?

Tai teisinga. Kaip ir kitur, ir Vokietijoje TV virto senųjų filmų muziejumi. Dar galima pridurti, kad ypatingai per radiją kultyvuojami operečių vakarai, kas savaitę jų rasi bent porą — televizijoje operetės retesnės, bet jas stengiamasi pastatyti kuo puošniau ir su žinomais vardais (Joh. Heesters). Tai ilgametė vokiečių tradicija ir duoklė moderniosios muzikos nemėgstantiems klausytojams (jų bus milijonai). Aplamai, TV ir Vak. Vokietijoje virto svarbiu veiksniu, geru informatorium, neblogu pramogų teikėju, nors vokiečių TV apimtis, aišku, žymiai siauresnė už JAV veikiančią. 1967 m. jau tikimasi pradėti perduoti spalvotas programas. Toji TV turi puikias sąlygas tobulinti programą ir ateitis parodys, ar ji bus gerinama, tobulinama, ar daugiau bus prisitaikoma prie masių skonio, jų neigiamųjų instinktų bei laiko dvasios.

Deimantai randami tik žemės viduriuose, tiesos randamos tik sielos gelmėse.

Kur prasidėjo jieškojimas tiesos, ten visuomet prasideda gyvenimas; kaip tik baigiasi tiesos jieškojimai, baigiasi ir gyvenimas.

D. Reskin

Salvador Dali — **Mistiškosios rožės Madona**
(Vincent Price vardo meno kolekcija Sears bendrovėje)

DIDŽIAUSIAS MENO TURGUS

(Atkelta iš 4 psl.)

pats. Turėjome visą krūvą ir kitų tautybių dailininkų, kaip vengrų, jugoslavų, latvių ir t. t., kurie vieni nepajėgė sudaryti atskiros grupės. Tai juos visus subūriau į vieną grupę, kurią pavadinau "Vidurio ir Rytų Europos grupė". Ten ir įterpiau lietuvius.

Kada kolekcija buvo atvežta į Chicagą, keli svarbūs įvykiai padarė šį biznį dar įdomesniu. Pavyzdžiui, prieš dvejus metus Vincent Price paprašė garsųjį ispanų dailininką Salvador Dali nutapyti aliejų, specialiai Sear sui. Jis taip ir padarė, sukurdamas taip vadinamą "Mistiškos Rožės Madoną", kuri labai pana ši į Rafaelio "Madoną", bet jos krūtinėje išpiautas langas, pro kurį galima matyti ore kabančią raudoną rožę. Po to Dali buvo paprašytas padaryti 300 originalių litografijų ta pačia tema. Prieš porą mėnesių buvo įsigyta garsiojo Amerikos dailininko Andrew Wyeth akvarelė, kuri tuoj buvo parduota Kalifornijoj už 26,000 dolerių. Taip pat buvo nupirkta Frederic Keppell'io kolekcija nuo jo giminių, kuri susidarė iš maždaug 5,000 paveikslų, tarp jų gana garsių menininkų grafikos darbų, kaip Whistler, Millet, Corot ir kitų.

Tarp kitų brangesnių paveikslų, kolekcija turi 11,800 dol. vertės Maurice de Vlaminck aliejų, 9,800 dol. Chagall'io guašą, 9,200 dol. vertės Utrillo aliejų, pora 6,000 d. vertės Dufy akvarelių, kelis 3,000 d. vertės Leger guašus, daug Picasso, Miro, Giacometti, Henry Moore ir kitų piešinių. Pradėta rūpintis skulptūromis, emaliais ir kitais meno darbais. Jau nupirkta dalis skulptūrų ir bus mėginama jas parduoti šį rudenį. Vienu žodžiu, Sears'o kompanija eina visu tempu savo planuotu keliu. Parduoda taip pat ir reprodukcijų, kaip ir anksčiau, bet atskirame skyriuje, kurio nereikia su maišyti su šiuo.

Daugelis kitų bendrovių, kaip Woolworth's, Kresge ir kitų, pradėjo sekti Sears'o pavyzdžiu ir taip pat parduoda originalius meno kūrinius. Bet nė viena nepralenkia Sears'o įsibėgėjimo, kuri skaitosi šioje šakoje pionierė.

Kokia nauda iš to? Didelė nauda bendrovei, kurios prestižas labai pakilo, jau nekalbant apie uždarbį. O didžiausia nauda tai patiems dailininkams. Kur jie ras geresnės progos parduoti ar išstatyti savo darbus? Darbai yra superkami dideliais kiekiais ir tuojau už juos sumokama, nelaukiant jų pardavimo, o, be to, jie yra vežiojami po visą kraštą, regimi tūkstančių žmonių. Kolekcijoje yra užregistruota apie 2,000 dailininkų, iš kurių keli net ir iš to pragyvena, o jų vardai vis darosi daugiau ir daugiau žinomi.

Vasarai brėstant

Valentina ėjo ežia. Vasara brendo laukuose. Soduose bei dirvose krovėsi derlius. Rugiai linko nuo grūdo, miežių lysėse, kaip dūmas, kilo balzgani, tiesūs akuotai. Zvangučių buoželės buvo pilnos sėklų. Jau gegės nešaukė viena kitai iš liepyno į liepyną, iš šilo į šilą. Geisaties krūmuose nutilo lakštingalos balsas. Iš lizdų jau skrido jaunutės kregždės, tūpė jos kriaušėje ant šakos ir, krutindamos rudus gurklius, laukė motinos su kirminu. Lankose avys skabrinėjo žolę, o ėriukai striksėjo ir bandė muštis. Iš avilių lėkė spiečiai ir metėsi į aukščiausias viršūnes. Piemenys vartė samanų kupstus ir rinko laukinių bičių medų. Jei ne šiandien, tai rytoj vartuose sužvilgės dalgiai, išeis vyrai ir moterys. Dirvose guls šiaudas prie šiaudo, kris pėdas prie pėdo, išsities geltonų rikių eilės, o nusigandus putpelė su mažaisiais bėgs dar nenukirstu plotu.

A. Vaičiulaitis (iš "Valentinos")

4½% current dividend — **5%** on investment bonus

4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antrad., Penkt. ir Šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. v.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.
3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ORO VĖSINTUVAI — AIR CONDITIONING

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
LIEPOS — JULY 22, 23, 24 D. D.

STOCK 10 YEAR OLD V.S.O.P. IMPORTED BRANDY	Full Quart	$4.98
NAPOLEON IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth	$3.39
ASBACH URALT V.X.O.P. Imported German Brandy	Fifth	$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	$4.89
BUTON IMPORTED DRY or SWEET VERMOUTH	30 oz. Bottle	$1.19
VAT—69 REGULAR or VAT—69 CLASSIC LITE SCOTCH		Popular Price
SKAIDRIOJI 80 Proof VODKA	Fifth	$2.98
FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR	Fifth	$5.29
CUSENIER IMPORTED BLACKBERRY, CHERRY or APRICOT LIQUEUR	Fifth	$3.49
HEINEKEN IMPORTED HOLLAND BEER Case of 24—12 oz. Throw Away Bottles Case		$7.95

... mes atrandame, kad **Leopill's** daugiau pagelbsti, negu kitos piliulės, kurias iki šiol vartojom...
Jau su virš
50 METŲ
Plačiai žinomos Leopills reguliuoja medžiagų apykaitos **virškinimą** ir vidurių užkietėjimą. Švelnios ir patikimos iš augalų pagamintos padeda kepenims ir tulžiai normaliai veikti. 50 už $1.00 arba 250 už $4.00 Jeigu negaunate savo vaistinėje tai užsakykite **K. S. JONAITIS, R. PH. 2735 W. 43rd St., CHICAGO, ILL., 60632.**
LEOPILLS
Garantuojame už gerą veikimą, jei nebūsite patenkinti sugrąžinsime pinigus. Gydytojų rekomenduojama.
Užsakymas
Aš norėčiau pamėginti Leopills ir įdedu $1.00 už 50 piliulių (arba $4.00 už 250).
Vardas, pavardė .....
.....
Gatvė .....
Miestas .....
Valstija .....

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS yra mūsų SEPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS • GREITAS patarnavimas • GARANTIJA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL, 60629. TEL.: 471-2446

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

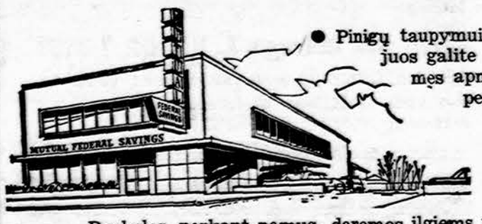

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK RD. — CHICAGO — VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

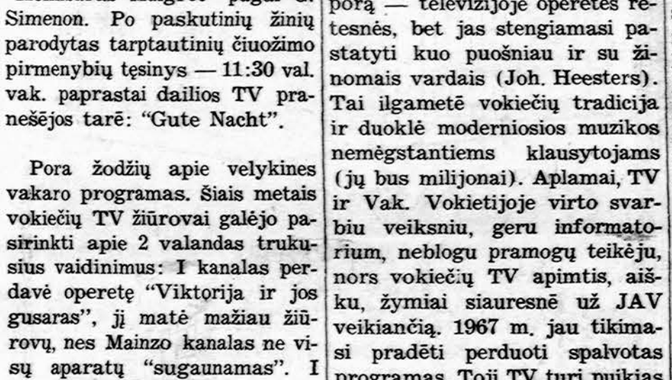

Pablo Picasso — **Ispaniškosios temos piešinys**
(Vincent Price vardo meno kolekcija Sears bendrovėje)

"PAŽANGA"
savo garaže ir SINCLAIR gazolino stotyje papigintai įdeda **duslintuvus** (muflerius) ir **stabdžius** brakes. Teiraukitės kainą pas:
ANTANĄ ir ALGIMANTĄ STANEVIČIŲ, 2637 W. 47th St.
Telef. — LAfayette 3 - 9663

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

JEI JŪS NORITE SIŲSTI
SIUNTINĮ - DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposyltorg)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	—	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	—	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEWOOD ACRES	—	363-0404
PHILADELPHIA 23, PA	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	—	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	232-2942
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	—	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD	1900 FLEET STREET	—	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	—	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	—	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	—	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y.	1200 SOUTH AVENUE	—	GR 5-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH	11239 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 9-3980
SO. BOSTON, MASS	396 W. BROADWAY	—	AN 8-1120
TRENTON 10, NEW JERSEY	1152 DEUTZ AVENUE	—	EX 2-0306

PASTABOS IR NUOMONĖS

Dėl naujos kai kurių laikraščių praktikos

Kai kurie mūsų laikraščiai laikosi, atrodo, neblogai — turinio ir formos atžvilgiu. Tačiau kai kuriems egzistuoti darosi, atrodo, kaskart sunkiau, ypač dėl bendradarbių stokos. Tai pastebima kai kuriuose Kanados laikraščiuose. Kai nėra savos, originalios medžiagos, imama iš kitur — iš kitų laikraščių, brošiūrų, knygų ir tuo būdu užpildomi tušti puslapiai. Taip pvz. **Nepriklausoma Lietuva** persispausdino dalį **Fausto** vertimo, o dabar perspausdina jau kelintą Lietuvoj išleistą romaną. Be beletristikos, perspausdinama, tur būt, nusifotografuojama, medicinos, kalbotyros bei kitų sričių straipsniai iš "tarybinių" žurnalų. Nufotografuojama kai kas ir iš mūsų laikraščių, ir toks fotografuotas straipsnelis dedamas po "spaudos apžvalgos" antrašte.

Panašiai daro ir kanadiškė **Moteris,** nusirašydama ištisus straipsnius iš kitų žurnalų, brošiūrų. Pvz. nurašyta L. Dambriūno brošiūra "Lietuviškasis auklėjimas šeimoje", tur būt, dalis J. Ereto brošiūros "Tremtis — prakeikimas ar uždavinys", dr. K. Karvelio straipsnis iš "Varpo", J. Blekaičio verstas eilėraštis iš "Aidų" ir pn.

Tokie nurašinėjimai rodo, kad redakcijos nepajėgia ar nesistengia susiorganizuoti pakankamai originalios medžiagos. Kai tokie dalykai sudaro žymią laikraščio dalį, gaunamas nebe laikraštis, o savotiškas šiupinys, iš svetimų "skanskonių" sudarytas. Tokiuose fotografuotuose straipsniuose neišvengiama ir komunistinė terminologija, kuri pasitaiko **Nepr. Lietuvoj,** kaip **Lietuvos TSR, Latvijos TSR, tarybinė medicina** ir pn., arba nelietuviški parašai po nuotraukomis. Mūsų nuomone, tai nebe geroji, o silpnoji laikraščio pusė. Tačiau tai redakcijų ir laikraščio skaitytojų reikalas. Jeigu skitytojams toks laikraštis patinka, tai jie gali turėti ir tokį.

Tik vienas dalykas liečia ne tik redakciją ir skaitytojus. Tai būtent tas minėtas straipsnių ar brošiūrų nurašinėjimas. Dau gumas tokių dalykų autorių gal nieko prieš neturi, kad jų kūrybiniai perspausdinami ir tuo būdu populiarinami. Tačiau manau neapsiriksiu teigdamas, jog daugumas norėtų, kad būtų nurodomas ne tik jų autorius, bet ir iš kur tai viskas nurašyta — iš kokių brošiūrų, kokio žurnalo ir t. t. Kitaip sakant, perspausdinant reikia pa duoti pilnas perspausdinamojo dalyko metrikas. To nedarant, gali kai kam atrodyti, kad **Nepr. Lietuva** turi bendradarbių komunistų, o katalikiškoji **Moteris** — liberalų ar bedievių... Nežinau, kaip Kanadoje, bet JAV nurašytų straipsnių ar brošiūrų autoriai galėtų kelti nurašinėtojams net bylą teisme. Lietuviai dėl to į teismą nesikreips, tačiau vis dėlto man dagumas reikalauja, kad nurašomų straipsnių autorių būtų atsiklausiama, ar jie sutinka leisti kitiems laikraščiams jų straipsnius perspausdinti. Dabar tokių straipsnių ir brošiūrų autoriai turi pagrindo būti nepatenkinti ypač dėl to, kad ta nurašoma medžiaga apgadinama — uždedamos naujos ant raštės, kai kas "pataisoma", net autoriaus vardas pavardė kartais iškraipoma, kaip pvz. **Moteris** Dambriūnui pridėjo vardą, kurio jis niekuomet neturėjo ir neturi.

Šiaip ar taip rimtoj spaudoj to neturėtų būti. Jeigu kas drįsta kopijuoti, tai tegu drįsta ir nurodyti, iš kur kopijuojama.

Vienas iš nurašytųjų

CHEMIJOS DAKTARAS

Dr. Jonas Dėdinas

Mokslo aukštumas pasiekusių mūsų jaunosios kartos žmonių būrys padidėjo dar vienu nariu —**Jonas Dėdinas** š. m. birželio 7 d. "Carnegie Institute of Technology" universitete įsigijo chemijos mokslų doktoratą.

Vidurinį mokslą pradėjęs Šakiuose, Jonas Dėdinas baigė Augsburgo lietuvių gimnaziją. Atsikėlęs Amerikon, studijavo chemijos inžineriją Baltimorėje, Johns Hopkins universitete, kurį baigė 1954 m., įsigydamas bakalauro laipsnį. Inžinerijos studijas toliau tęsė Delaware universitete, kur 1956 m. jam buvo suteiktas magistro laipsnis. Po to Dėdinas dirbo "Gulf Research and Development" laboratorijoje, Pittsburghe. Dary damas tyrimus žibalo chemijos srityje, jis išvystė visą eilę nau jų procesų, kuriuos šiuo metu Gulf firma siekia užpatentuoti.

Po penkerių metų pramonės tyrimuose Jonas Dėdinas grįžo į universitetą tęsti studijų. Ruošdamasis doktoratui, jis specializavosi fizinėj chemijoj pas prof. Gilbert Mains. Buvo gavęs "Atomic Energy Commission" stipendiją. Intensyvaus tyrimų darbo rezultatus pateikė doktorato disertacijoje "Tetrametilsilano radiacinė chemija". Remdamasis disertacinio darbo daviniais, dr. Dėdinas skaitė referatą Amerikos Chemikų drau gijos šių metų pavasariniame suvažiavime, Detroite.

Naujasis daktaras priklauso visai eilei profesinių organizacijų: American Chemical Society, American Institute of Chemical Engineers, Tau Beta Pi ir Phi Lambda Upsilon. Nesvetima jam ir lietuviška veikla — Jonas Dėdinas aktyviai reiškėsi stud. ateitininkuose ir Liet. stud. sąjungoj.

Dr. Dėdinas yra vedęs Nijolę Bogutaitę ir augina dukterį Viliją. Šiuo metu dar tęsia tyrimus "Carnegie Inst. of Technology" laboratorijose. Ateityje žada dirbti fizinės chemijos srities pramonėje.

Jonui Dėdinui, pradėjusiam mokslą Šakiuose ir atsiekusiam doktorato Pittsburghe, linkėtina sėkmės ateities tyrimų darbuose. Jo pasiryžimas kopti į moks lo aukštumas, nežiūrint sunkumų ir nepalankių aplinkybių, lai bus paskatas ir kitiems nepasitenkinti išsimokslinimo minimumu, o siekti pilno savo talentų išvystymo. *J. Š.*

Lituanistiniai kūriniai "Mickiewicz–Blaetter" puslapiuose

Vakarų Vokietijoje, Heidelberge, jau dešimtus metus leidžiamas keturmėnesinis žurnalas *"Mickiewicz-Blaetter"*, skirtas Vak. Vokietijos "Mickevičiaus sambūriui", redaguojamas dr. Hermann Buddensieg'o. XXVII sąsiuvinyje (169-280 psl., nes tai paskutinis 1964 m.), be Mickevičiaus lituanistinių kūrinių, pateikta ir kitų Lietuvos poetų kūrybos. "Mickevičiaus Balso" skyriuje yra dr. H. Buddensieg vertimas iš Konrado Valenrodo Vaidilos pasakojimo. Ankstyvesniame sąsiuvinyje buvo Vaidilos giesmė. Sąsiuvinio pradžioje įdėta Adolf Menzel'io graviūra (iš 1836), vaizduojanti lietuvių vaidilą.

Įvairenybių skyriuje dr. H. Buddensieg rašo apie Donelaičio "Metus", surišdamas juos su Mickevičiaus veikla ir primindamas, kad Mickevičius pastabose prie "Gražinos" rašė, jog savo kūrybai pasinaudojęs Rėzos padarytu "Metų" vertimu. Toliau duoda savo naujai atliktą "Metų" pirmosios dalies, "Pavasario linksmybių", vertimą į vokiečių kalbą. Nupasakodamas Donelaičio biografiją bei jo gyventos epochos bruožus, nagrinėja Donelaičio hegzametrą, "Metų" turinį ir Donelaičio poezijos įtaką ne tik lietuvių, bet ir Europos literatūrai. Šiuo metu dr. H. Buddensieg tęsia "Metų" vertimą ir rengiasi jį išleisti atskiru leidiniu. Savo vertime dr. H. Buddensieg prisilaiko Donelaičio "Metų" hegzametro, vardams palikdamas lietuvišką rašybą.

Dar toliau tame pat sąsiuvinyje vokiškajame vertime duodama Maironio "Mergaitė", "Jūratė ir Kastytis" ir po vieną eilėraštį S. Nėries, Churgino, Degutytės ir E. Astramsko. Vertimai padaryti to paties dr. H. B. Prie lituanistikos reikia priskirti ir lietuvių liaudies padavimą "Die Pestjungfrau" (Maro giltinė).

J. Dainauskas

ŠITAI PRAVARTU IR ŠIANDIEN

Taip, mūsų gyvenime labai daug tų dilgėlių ir usnių. Jų pilna ir pas inteligentus, ir pas sodiečius, ir pas dailininkus. Jos auga labai visur plačiai ir varo laukan geras daržoves. Tas dilgėles ir usnis būtinai reikia išrauti — tai visų mūsų priedermė. Bet darykite tai atsargiai, žinodami, su meile, kad, raudami dilgėles ir usnis, neišrautume ir gerų žolių arba jų neišmindžiotume: jeigu daržoves išrausime arba išmindžiosime, piktžolių dar daugiau atsiras. Taigi, poetai, apsakinėtojai, dramaturgai, jeigu norite blogus visuomenei gyvenimo apsireiškimus naikinti, darykite taip, kad naikindami nemokytumėte tos visuomenės lojojinių ir blogų papročių..

J. Biliūnas

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ AUTOMOBILIŲ
(Complete auto service)
PILNAS TAISYMAS IR APTARNAVIMAS

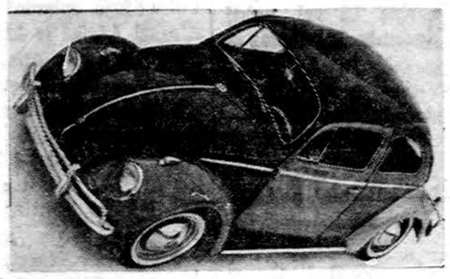

ERWIN'S AUTO REPAIR, INC.
2218 West 69th Street, Tel. HE 4-6900
CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvir. 9—9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atdara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. - GR 6-9758
JADVYGA ir — JUOZAS BARTKUS, Savininkai

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4½% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. .....9 v. r. iki 5 v. v.
PIRMAD ir KETV. .....9 v. r. iki 9 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. ....Trečiad. uždaryta

SUSTOKIT, APŽIŪRĖKIT — MŪSŲ METINĮ IŠPARDAVIMĄ

STEIN TEXTILE CO.

Didelis **užuolaidų skyrius, kuriame galit savo langams pasirinkti urmėnėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritinių: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass". Jei jūs nemokat siūti, mes jums jas pagaminsim.**

PIRKSIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylons, taffetą, aksomo, angliškų medžiagų paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
Sinclair HEATING OIL SuperFlame
3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

NAUJI MUITAI - SENOS KAINOS!

Nepaisant to kad eilei dovanų Sov. muitai pakeliami nuo š. m. liepos mėn. 1 d.

Visuomet stengdamiesi savo tautiečiams patarnauti, iki 1-mos rugsėjo siunčiame į Lietuvą vilnonius nertinius, skareles, medžiagą avaline ir t.t. **SENOMIS KAINOMIS.**

Naudokitės šia išimtina proga ir paskubėkite kol dar galima pasiųsti giminėms ir pažįstamiems mūsų didelio pasisekimo turėjusius siuntinius:

V-3: 10½ jardų tvirtos gražios vilnonės angliškos medžiagos trims eilutėms tik už 55 dol.

N-4: 16 jardų sunkaus nepermatomo labai gražaus gėlėto nailono keturioms suknelėms, tik už 45.00 dol.

V-3 ir **N-4** junginį tik už 91 dol. (susitaupo pasiuntimo išlaidos).

SM: 3 labai gražius šiltus, storus, grynos skotiškos vilnos nertinius — cardigan —, 6 kasmirinės vilnos skarelės ir 6 itališko šilko skarelės, tik už 65 dol.

ir ypatingai vertinga: **ZP—3** super velour medžiaga — 9 jardai trims šiltiems ir švelniems vilnoniems žieminiams arba rudeniniams paltams mėl., rudos arba juodos spalvos tik už 60 dol.

Siųskite užsakymus nedelsdami, reikalaukite pavyzdžių, rašykite —

BALTIC STORES, LTD.
421 Hackney Road London E. 2
GREAT BRITAIN

Seniausioji šioje srityje lietuvių firma Anglijoje. Garantuotas ir greitas pristatymas!

ST. ZABRODSKAS
MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrūpina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ar remontavimui.
Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.
2040 West 52nd Street,
Tel. PR. 8-7887
CHICAGO, ILL. 60609

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpiaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

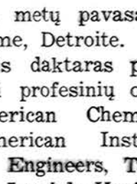

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

Taupykite

MES MOKAME **4½%** ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi $10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:

AMERICAN BONDING
AMERICAN INDEMNITY
CASUALTY MUTUAL
FIDELITY & DEPOSIT
FIRE & CASUALTY OF CONN.
GIBRALTAR INSURANCE
THE HANOVER
HIGHWAY INSURANCE
THE HOME
INTERSTATE
LASALLE CASUALTY
MANHATTAN FIRE & MARINE
MERCURY MUTUAL
MONARCH
NATIONAL UNION
NEW YORK FIRE
SECURITY INSURANCE
UNITED STATES FIRE
UNIVERSAL INSURANCE
WESTERN FIRE & CASUALTY
CALIFORNIA LIFE

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams Street Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Dail. Adomas Galdikas su knyga — Nuotrauka V. Maželio

Kultūrinė Kronika

Adomas Galdikas Kalifornijos palmių pavėsy

Los Angeles lietuvių kolonijoje yra buvę nemaža tapybinio meno parodų, pradedant Rūkštele ir baigiant Pautienium su Andrašūnu, bet nė viena jų nesusilaukė tokio triumfališko pasisekimo, kaip Adomo Galdiko paroda, vykusi birželio 20-27 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Parodos atidarymo proga, susirinkus gausiai publikai, poetas Bern. Brazdžionis tarė parinktą žodį, nusakydamas Galdiko dailės kūrinių pobūdį ir jų vietą meno srovių tarpe. Parodoje buvo trijų rūšių kūrinių, rodančių tris dailininko kūrybos laikotarpius: realistinį, pusiaurealistinį ir abstraktinį. Tai patenkino visokio skonio žiūrovus. Spalvų žaismingumas taip traukė žiūrovų akis, kad dėl kai kurių paveikslų pirkėjai ėmė varžytis ar skubėti įsigyti tą ar kitą kūrinį, kol jo dar nenupirko kitas. Tokie paveikslai, kaip Sodyba prie ežero,Žiemos motyvas, Audringa, Requiem ir kiti — buvo tikri tapybinio meno šedevrai. Nepaprastas jų spalvingumas džiugino ir kartu jau dino žiūrovus. Kiekvienam buvo aišku, kad tai autentiški tapybinio meno kūriniai, originaliai išreiškę dailininko sielos pasaulį, pakėlę į aukštesnį laipsnį regimą ar neregimą tikrovę. Iš 45 išstatytų paveikslų dailininkas paliko pas Los Angeles lietuvius net 36. Po vieną ar daugiau paveikslų įsigijo šie asmenys: Tumai, St. Kungys, Jacyna, P. A. Raulinaičiai, Vasiliauskai, Navickai, B. Čiurlionis, J. Vazbys, J. Raibys, Žemaitaitis, dr. Jusionis, Rulgys, Kulnys, Br. Budginas, Z. Brinkis, dr. Hagentornas, Bern. Brazdžionis, Balsiai, I. Medziukas, Alminas, P. V. Raulinaitis, Alė Rūta-Arbienė, kun. dr. Celiešius, R. Malėnaitė-Hammer, V. Dovydaitis, Prakapas, V. Tamošaitis, Railai.

Parodą globojo prel. J. Kučingis, o visą tvarką pravedė Algis Raulinaitis, kasdien joje budėdamas ir palaikydamas nuolatinį ryšį su pirkėjais, kurie tik per jį atlikinėjo atskaitomybę. Dailininkas buvo apsigyvenęs pas Algį ir Angelę Raulinaičius Burbanke. Vėliau jis išvyko į Santą Moniką pas Vasiliauskus pasigėrėti pajūrio vaizdais. Jis dar kurį laiką tikisi pabūti Kalifornijoje, kaupdamas sielon egzotiškus vaizdus, kurie jam bus reikalingi naujai kūrybai, sugrįžus į New Yorką.

J. T-nis

● **Jau išleistas XXXIII Lietuvių Enciklopedijos tomas.** Tik ką atspausdintas tomas yra redaguotas **Pr. Čepėno**. Jo turiny žodžiai nuo Valeikienė, Malvina iki Vienne. Taigi jau artėjama visai prie didžiojo darbo pabaigos. Be kita ko, šio tomo lituanistikos aruode randame: Valešką, Adolfą; Valiūną, Silvestrą; Valių, Telesforą; Valkininką; valstiečius; vanderbimą; Varduvą; Varėną; Varmę; Varną, Adomą; Varnelį, Kazį; varpininkus; Vasario 16 aktą; Vasyliūną, Izidorių; Vasner, Max; Vatikano archyvą, biblioteką; Vazų dinastiją ir daug kitos įvairios ir įdomios medžiagos.

● **Dail. Ž. Mikšio darbų paroda Vak. Vokietijoje.** Nuo liepos 5 iki 31 d. su užsieniu santykiams palaikyti instituto (Das Iinstitut fuer Auslandsbeziehungen) patalpose Stuttgarte vyksta lietuvio grafiko Žibunto Mikšio kūrinių paroda. Išstatyti linoleumo raižiniai, litografijos, akvarelės ir kiti darbai.

Kvietime aplankyti parodą, instituto direktorius dr. M. Rehs nurodo, kad dail. Mikšys yra gimęs 1923 m. Kaune. 1946 — 1949 m. jis studijavo Stuttgarto valstybinėje akademijoje pas Willi Baumeister ir Harmi Ruland. Atlikęs ilgesnę kelionę po JAV-bes ir Europą, nuo 1962 dailininkas gyvena Paryžiuje.

● **Patikslinimas.** Liepos 10 d. Kultūriniame Drauge (nr. 28) **dr. Juozo Girniaus** kongresinės paskaitos ištraukose, pirmosios skiltie pradžioje įsibrovė korektūros klaida. Sakinys "Mokslinė atvirybė — žmogaus meilė, kuri nesibaimina su niekuo kalbėti" pataisytina į **"Moralinė** atvirybė — žmogaus meilė, kuri nesibaimina su niekuo kalbėti".

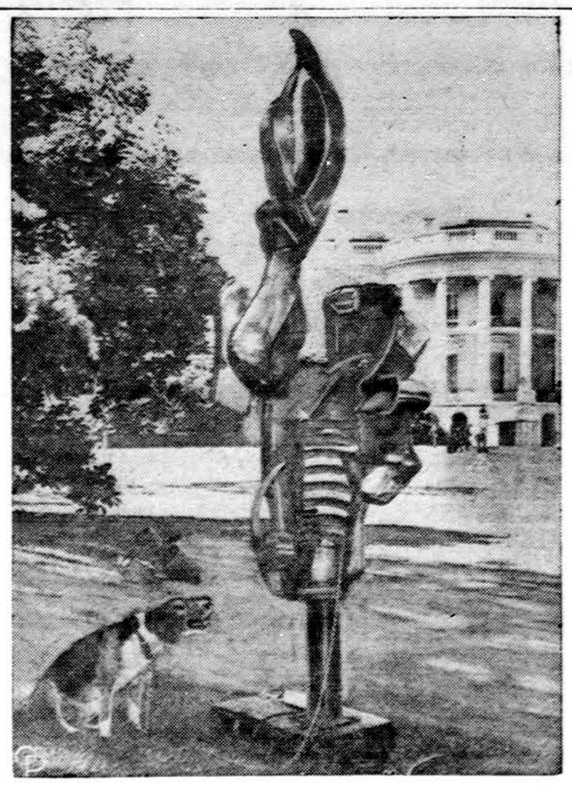

Prezidento Lyndon Johnson šuo Him prie Baltųjų Rūmų su nusistebėjimu žiūri į moderniosios skulptūros pavyzdį. Prezidento žmona pasveikino 200 dailininkų, dalyvaujančių Washingtone vykstančiame meno festivalyje.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMĖNIENĖ

Įdrėkstos širdys

"Širdys niekados nesudūžta, jos tik lieka apdraskytos", vienos herojės lūpomis galima nusakyti prabangiai M-G-M pastatyto spalvoto filmo **"The Yellow Rolls-Royce"** tematiką.

Trys, tarpusavy nesurišti, epizodai sukasi apie elegantišką geltoną automobilį — Rolls-Royce. Dvi dešimties metų laikotarpy, kas rankų darbo automobiliui tėra išbandymo periodu, jo savininkais buvo: britų lordas, gyvenąs, kaip monarchas; JAV gangsteris, gerbiamas Italijoje, ir amerikietė milijonierė, štaigingai gyvenanti užsienyje. Tačiau jis yra matęs tamsių momentų, neturinčių nieko bendro su kilnumu bei didybe. Neištikimybė ir nemoralumas prasikiša dviejuose epizoduose, o trečiame jaučiama užuomina, kad amerikietė turtuolė sugrįš vieną dieną prie savo paliktų romantinių nuotykių.

Tačiau tai tik filmo griaučiai. Talentingieji kūrėjai (pastatytojas Anatole de Grunwald ir veteranas režisierius Anthony Asquit, pastatęs "The V.I.P.'s") sudarė filmą, pilną pažymėtinų kinemotografinių puošmenų, ryškių charakterių ir pagaunančio socialinio apskaičiavimo savotiškai egzotiškos eros tarp Pirmojo pasaulinio karo pabaigos ir II pasaul. karo pradžios.

Pirmasis epizodas — pats geriausias savo elegantišku stiliumi ir dramatišku autoritetu. Rex Harrison — elegantiškas, kiek išsiblaškęs britų aristokratas nuperka savo dievinamai žmonai (Jeanne Moreau) 10-ties metų vedybų sukakties proga automobilį. Ir, kai jo arklys laimi aukso taurę Ascot rungtynėse — laimingiausia jo diena gyvenime virsta pražūtimi — sužino žmonos neištikimybę su jo pavaldiniu — Edmund Purdom.

Dramatiškasis pasakojimas atskleidžiamas gražiausiose scenose: milžiniški rūmai, kurie, iš tikrųjų, gyvenime yra Cliveden — garsusis lordo Astor dvaras Londono užmiestyje.

Po 20,000 išvažinėtų mylių Rolls-Royce atsiduria Genujoje. Amerikos gangsteris (George C. Scott) su savo gumą kramtančia neišlavinta drauge (Shirley MacLaine) keliauja juo per Italiją. Sutiktasis gatvės fotografas Stefano (Alain Delon) atskleidžia, kad meilė yra brangesnė už deimantus. Gabusis televizijos aktorius Art Carney gangsterio sargybinio rolėje sušvelnina pasiaukojančią atsisveikinimo sceną..

Magiškai gražūs Italijos vaizdai: Genujos, Milano, Florencijos ir Pizos (su katedros aikšte ir išgarsėjusia architektūrine grupe: katedra (11 šimt.), krikštykla, varpinė — pakrypusiu bokštu (12 šimt.) ir 14 amž. įkurtais universiteto, mokyklų ir meno muziejaus pastatais pradžiugins meną ir keliones mėgstantį žiūrovą.

Pagaliau 1941 m. automobilis atsiduria Trieste, Jugoslavijos pasienyje. Automobilį įsigyja amerikietė milijonierė (Ingrid Bergman) keliauti Jugoslavijon aplankyti karalių Petrą. Nepakenčianti Roosevelto ir raudonųjų, bet maloniai atsiliepianti apie Hitlerį, toji našlė jugoslavo partizano (Omar Sharif) paskatinta, automobilį pavartoja patriotams sukilėliams padėti.

Savo tema šis epizodas lietuviam žiūrovams būtų pats aktualiausias, tačiau jis kartu mažiausiai įtikinantis. Bergman netinka arogantiškos turtuolės rolei. Visados puikiausia aktorė, čia ji paliko sušaržuota. Tačiau, visumoje, visi aktoriai spindi gyvumu. Harrison didingas anglų džentelmeno rolėje, MacLaire vaidyba epizodą palieka atmintina satyra.

Moraliniu atžvilgiu filmas rezervuotinas tik giliai subrendusiems. Nemoralūs nuotykiai dviejuose pas kutiniuose epizoduose parodyti tokioje šviesoje, jog nesubrendę ir nekritiški žiūrovai gali tai priimti atlaidžiai, net pritariančiai.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8800

DELTONA, FLA.
Ar kada svarstėt, koks tikrai yra gyvenimas Floridoje?
Ar galėtumėt išleisti $1.65 į dieną
namui Floridoje? Tai padengia pagrindinę skolą, nuošimčius, mokesčius ir namų savininko draudimą. Atvykit ir gyvenkit saulėtame Mackle naujai statytame Deltona, Floridoje name nuo $7.990. Sąlygos lengvos, tik $240.00 įmokėti nežiūrint amžiaus, $49.27 į mėnesį. Jokių išlaidų nuosavybės dokumentų sudarymui. Rimtiems pirkėjams apmokama inspekcinė kelionė. Informacijų rašykit
DRAUGAS, Adv. 9008
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

RINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
Ekspertiškai uždedam naujus ir taisome senus. Pilnai apsidraudę. Darbas garantuotas.
A. ABALL ROOFING CO.
LA 1-6047 — RO 2-8778

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarais pirmadieniais 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg FM
Tel. HEmlock 4-2413
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų.
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO Mr. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS, Sav.
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampas 58th Street
Telefonas PRospect 8-9533

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje $3 už dirbtuvės darbą $10 ir dalys. Pasiteiraukite apie naujas
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION
Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant
DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.
Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
● NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
● NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. ..... CH 3-3005
● BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
● BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-6808
● ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
● BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
● SOUTH BOSTON, MASS., 327 W. Broadway, ... Tel. AN 8-0068
● BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
● CHICAGO 22, Ill., — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
● CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street ..... WA 5-2737
● CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
● DETROIT, Mich.—7390 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
● GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W. .... GL 8-2256
● HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... GL 7-1575
● HARTFORD, 14, Conn., 200 Franklin Ave. Tel. 233-8030 ir 246-0215
● IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
● YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440
● LOS ANGELES 22, Calif.—960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
● LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
● NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
● NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
● PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
● PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
● PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
● PITTSBURGH 3, Pa — 1307 E. Garson Street ..... HU 1-2750
● SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
● WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
● WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2968
● YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. ..... GR 6-2781

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef.PR 8-0833 PR 8-0834

SUTAUPYKITE NUO $500 IKI $1000 ANT NAUJO AR VARTOTO AUTO!

BalzekasMotor Sales, Inc.
4030 Archer Avenue, Telef.: VIrginia 7-1515
CHRYSLER - Imperial — PLYMOUTH - Valiant — BARACUDA
300 gerų vartotų automobilių. Labai nužemintom kainom. Galima pirkti be pinigų.
Didžiausia ir teisingiausia Automobilių įstaiga Amerikoje

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

GAIRĖS Į DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ

K. KEBLINSKIENĖ, Brockton, Mass.

Esame Moterų sąjungos 31-jo seimo išvakarėse. Seimas įvyks rugpiūčio viduryje Detroite. Tarpseiminiuose — 1964 metuose Moterų sąjunga atšvente savo darbo auksinę sukaktį.

Atskiros kuopos, apskritys ir centras iškilmių fone tai pamiršo. Neteko girdėti, kad kitur būtų buvę tuo laiku rimtesnių svarstymų — gairių smaigstymo ateičiai — kaip kad įvyko Bostone 1964 m. rugsėjo 27 d.

Tą dieną buvo atgaivintas Lietuvių R. Katalikių moterų skyrius Bostone — 13 kuopa.

Ir susirinkusios Moterų sąjungos N. Anglijos apskrities rinktinės jėgos su centro dvasios vadu prel. P. Juru bandė įsigilinti ir išnagrinėti galimybes ir būdus sumoderninti Moterų sąjungą ta prasme, kad įtrauktų jaunąsias jėgas ir ypač kreipti dėmesį į lietuviškos kultūros ugdymą bei lietuviško žodžio branginimą Amerikos lietuviškoje visuomenėje. Tai buvo lietuvių moterų konferencija šūkiu —

"Lietuvė katalikė —
į Moterų sąjungą!..."

Veronika Kulbokienė kalbėjo tema: "Ar reikia moterims būti organizuotoms?" Prel. P. Juras kėlė klausimą: "Kokie organizuotos lietuvės uždaviniai".

Dalia Skudžinskaitė-Ivaškienė svarstė, kaip organizuoti jaunąsias lietuves katalikes., o Elena Vasyliūnienė pasiūlė, kokia turėtų būti jaunųjų lietuvių katalikių darbo programa.

Štai mūsų Credo

Tikiu, kad mums reikia išlaikyti šią vienintelę A. L. R. K. Moterų sąjungą, jau patyrusią, nudirbusią daug per 50 metų lietuvybės ir katalikybės baruose.

1) Reikia jon stoti, sumoderninti veikimą ir kiekvieną lietuvę įtikinti, kad čia jos paskirtis dirbti lietuviškai visuomenei, pasišvęsti, kad užmigus mums kas nors nepasėtų raugių į lietuvišką dirvą.

2) Kreipti ypatingą dėmesį į jaunąsias moteris — tik sukūrusias šeimas — jos bus mūsų sąjungos tąsa.

3) Surasti kuopose idealui pasišventusias, veiklias, užsidegusias ir uždegančias kitas nares.

4) Dirbant ir norint organizacijoje gerų pasekmių, reikia protauti, galvoti.

5) Kiekviena karta turi savo uždavinių ir kitaip dirba, nors tikslai tie patys — nesikeičia. Kas buvo patrauklu prieš 50 m., dabar jaunosios moterų kartos tuo nesužavėsi.

6) Reikia modernizuoti visą Moterų sąjungą, kreipiant visas jėgas bei priemones įtraukti į ją jau nuo 16 m. mergaites, kad jos išliktų lietuvėmis.

7) Ko pati neturi — ir kitam negali duoti. Siekiant aukštų idealų sąjungoje, lietuvės narės turi pirmiau pačios tobulėti.

8) Lietuvės katalikės moterys yra skirtos atsverti antikrikščionišką jį veikimą pasaulyje. Dėlto šiandien sujungtos moterų ir mergaičių jėgos dar daugiau reikalingos, negu pradžioje.

9) Jeigu lietuvė katalikė tikrai pasišvęs savo misijai, pirmiausia savo tautos tarpe, jos galybė ir laimėjimai neabejotini.

10) Jei pati nebūsi stipri tautiniai ir religiniai, negalvok, kad tavo vaikai bus kitoki. Organizacijoje pati gausi ir kitiems duosi.

11) Jei nepaisysime pačios lietuviškos kultūros ir religinės praktikos, tai kitataučiai nerūpės mūsų pažanga.

12) Kaip Bažnyčioje liturginis, taip Moterų sąjungoje religiniai tautinis sąjūdis įneš į lietuvių gyvenimą naujos gyvybės.

Izoliuojantieji save nuo akcijos, teikiančios gyvybę, elgiasi daugiau negu neprotingai. Racionaliam reikalavimui ir jaunoji karta paklus ir organizacija suklestės.

13) Moterų sąjunga turėtų sudaryti komisiją, kuri paruoštų naujos veiklos planus ir ant senų pagrindų nauja konstitucija nubrėš naujos veiklos gaires, prisitaikant prie laiko dvasios.

14) Reikia paruošti įdomius susirinkimus. Kai bus patenkintos susirinkimu, papasakos draugėms, ir taip plis organizacijos garsas, autoritetas.

15) Organizuotos moterys turi kreipti dėmesį į savo šeimą — kad vaikai melstųsi lietuviškai, vaikus katekizmo mokyti lietuviškai. Namuose su vaikais lietuviškai kalbėti ir mokyti lietuvičkai skaityti ir rašyti. Pačios aktyviai dalyvaukime naujoj liturgijoj ir savo vaikus pratinkime prie to — ypaš dalyvaukime aktyviai lietuviškose šv. Mišiose.

16) Moterų sąjungos kuopose organizuokim Jaunųjų sekcijas. Jos paruoštų kuopų susirinkimams menines programas, įjungiant narių vaikus. Per savo posėdžius kalbėkime tik lietuviškai. Jei čia gimusioms iš karto būtų ir sunkiau, vėliau pramoktų. Jeigu žavėsimės tik svetimtaučių darbais, o save žeminsim, gėdindamiesi savo kalbos, nieko nepasieksime. Har vardo ir kiti universitetai užskaito lietuvių kalbą, kaip vieną svetimą kalbą.

17) Moterų sąjungos kuopos turi vadovauti ir amžiną adoraciją suorganizuoti savo parapijoje už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Maldos galia ir apaštalavimo darbu atstatysim Lietuvą.

Kiekviename susirinkime privalu turėti po paskaitėlę, kad susimąstytume.

18) "Moterų Dirvą" padaryti visuotiniu visų lietuvių katalikių žurnalu Amerikoje. Jį padaryti tokį įdomų, kad juo domėtųsi viso pasaulio lietuvės katalikės, kaip kad domisi Kanados "Moterimi" ir kaip domėdavosi visi nepriklausomos Lietuvos "Moterimi".

19) Į darbą naujomis priemonėmis, į kovą moderniais ginklais mus kviečia Dievas, Tėvynė ir pavergta Lietuva.

Kristijono Donelaičio minėjime, konferenciją užbaigiant, aktorius Algimantas Žemaitaitis supažindino lietuves dalyves su nepaprastu lietuvių tautos kultūriniu lobynu to didžiojo lietuvio krikščionio parašytu veikalu "Metais"

Kvietimas

Mielos sesės, laukiame Jūsų seime Detroite, kad padėtumėte čia minėtas gaires tiesti į deimantinį mūsų sąjungos jubiliejų.

Laukiame Jūsų kuopose, kad jos atsinaujintų. Jūs pagyvintute, sustiprintute savo aktyvumu.

Kviečiame Jus visas — pradedant nuo šešiolikos ligi seniausios. Visos mielos, visos savos, visos reikalingos. Ypač laukiama inteligentinė pajėga, kuri įpareigota atsilyginti Lietuvai už mokslą. Ypač jaunoji motina, kuri organizuota būtų stipresnė ir lietuviškai vaikų ateičiai.

Lietuvaitės vasarotojos prie George ežero, New Yorko valstybėje — Nuotr. V. Maželio

ĮTAKINGIAUSIOS MOTERYS PASAULYJE

Žmogaus įtaka visuomenei gali būti pozityvi ar negatyvi, gali kitų širdį kelti į geresnį ar į blogesnį gyvenimą. Šitame rašinyje įtaka yra lygi populiarumui, o kas populiaru, tai ne visada yra dora...

Didž. Britanijos karalienė

Bene įtakingiausia moteris šių dienų pasaulyje yra maloni Didžiosios Britanijos karalienė 39 metų amžiaus Elzbieta II (gimusi 1926 m., karaliauja nuo 1952 m.). Britų monarchų politinė įtaka yra maža, bet autoritetas didelis. Elzbietai II charakteringa savitvarda ir taktingumas. Per savo karaliavimą Elzbieta įneša asmeninio žavumo į tradicinį britų karalių vaidmenį. Ji keliavo po pasaulį daugiau, negu bet kuris kitas Britų valdovas istorijoje; ji yra padariusi apie 100,000 mylių. Jos sūnus, sosto įpėdinis Karolis, lanko mokyklą, o ne privačių mokytojų yra mokomas. Jos šiltos šventadieninės prakalbos į savo valdinius yra išverčiamos į kelias dešimtis kalbų ir yra per radiją mielai išklausomos milijonų žmonių, net ir tokių, kurie nėra jos valdiniai. Anglai savo karalius myli iš tradicijos, o Elzbietą jie ypačiai myli; anglų piliečių meile karalienei užsikrečia ir natūralizuotieji britų tautų bendruomenės piliečiai. Net ir kieti Anglijos priešai nėra karalienės Elzbietos II priešai. Nors ji yra anglikonų bažnyčios galva, tačiau katalikai tiki, jog ji esanti katalikybei palanki; jei ji nebūtų karalienė, tai gal viešai pereitų į katalikybę.

Klasiškieji profiliai: kairėje — šiemetinė "Miss Graikija" Aspa Theologitou; dešinėje — Corrina Tsopei, pernykštė "Mis Graikija", laimėjusi taipgi "Miss Universe" titulą.

Prancūzų modistė

Prancūzų modistė Gabriele "Coco" Chanel yra 77 metų, bet dar neištekėjusi. Pavardė "Chanel" nėra plačiai žinoma, bet jos modelių braižiniai yra įtakingi: milijonai moterų, ne visados žinodami jos vardą, dėvi jos sukurtais suknelių, eilučių (kostiumų), sijonų modeliais. Ji yra paleidusi kelias frazes, kurios skamba apie buduarus visame pasaulyje: "Drabužiai turi būti natūralūs". "Aprangos paprastumas nereiškia vargingumo." "Žavumas svarbiau negu gražumas".

Indijos diplomatė

Pasaulinio populiarumo moterimi laikytina Indijos dama Vijaya Lakšmi Pandit (63 metų). Ji yra prityrusi diplomatė ir 415 milijonų Indijos tautai atstovavo Sovietų Sąjungoje, Airijoje, JAV ir Jungtinių Tautų organizacijoje. Nors ji ateina iš tokio pasaulio sektoriaus, kur nuo seniausių laikų moterys nelaikomos pilnais žmonėmis ir laikosi nuošaliai nuo viešumos, tačiau Vijaya Lakšmi turi stiprius įsitikinimus; 1940 m. ji buvo britų areštuota ir įkalinta už antimilitarizmą, pacifistinių nuotaikų skleidimą. Ji yra humanistė, pacifistė, bet ne emancipantė; ji yra garsiai pasakiusi: "Aš nevertinu moterų, kurios nori, kad pasaulis būtų moterų valdomas; aš negalėčiau nieko biauresnio įsivaizduoti, kaip tokį pasaulį".

Akloji ir kurčia rašytoja, paskaitininkė ir mokytoja

83 metų Helen Keller yra aklųjų mokymui padariusi daugiau negu bet kas kitas. Nuo kūdikystės akla, kurčia ir nebylė, ji pasidarė garsenybe jau prieš 60 metų. Dar aklieji neturėjo Brailli'o alfabeto, o Helen Keller savo mokytojos Anne Sullivan Macy buvo išmokyta penkių kalbų — anglų, prancūzų, vokiečių, lotynų ir graikų. Keliaudama per pasaulį ir laikydama paskaitas, rašydama knygas, ji tapo ir tebėra "grynojo gėrio jėga", anot Eleonor Harris.

Grynojo gėrio jėga

Dar didesnė "grynojo gėrio jėga" yra Teresė Neumanaitė iš Konnersteuth. Ji nėra "showgirl", ji nesutiko kančios metu, kai stigmos atsiveria ir kraujuoja, būti filmuojama, bet apie ją yra daug knygų ir straipsnių prirašyta; per ją veikia metafizinė Gėrio Jėga; ji yra daug nusidėjėlių ir netikėlių grąžinusi į gėrio kelią — ne savo iškalba ar vaidyba, o savo nepaprastu gyvenimu, savo skausmingomis stigmomis, savo klarividencija, ypač žmonių praeities vizija (plg. J. Mačernio op. cit. 226-234). Ar ji bus Bažnyčios pakelta į altoriaus garbę, tuo tarpu nežinoma, bet ji katalikų pasaulyje plačiai žinoma.

J. Gobis

Svarbiausia, kad žmogus turėtų sielą, kuri myli tiesą ir kuri moka atrasti, kur tiesa yra.

— W. Goethe

El. Buračaitė

KLEVAS

Kerai serbentų raudonuoja.
Įsirpo radasta...
Ir jei ne tas vėsusis klevas,
Oi būtų vasara kankinanti, karšta...

Jis vis paskendęs užmaršty. Vis šlama, šlama, šlama.
Ir kaip galėtų būti pykčio
Tų žmonių širdy,
Kurie šioj vasaroj gyvena.

Labai seniai girdėtas šitas šlamesys.
Ir verta jo pasiklausyti,
Kai tave vienišą, nesuprastą palieka
Kilniųjų angelų, ilgų sparnų palaimintas šlamėjimas...

Kerai serbentų raudonuoja.
Kaip gundytų vis toji vasara puiki,
Jei ir žaliasis milžinas man jos nebeužstotų
Savo ramiu, vėsiu šlamėjimu...

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ *Birutė Saldukaitė* atvyko iš Washingtono, D. C., į Chicagą studijuoti prancūzų kalbą vasaros metu Chicagos universitete. Birutė jau trečius metus studijuoja Maryland universitete prancūzų k. Kalbos pagilinimui ruošiasi vėliau išvykti Prancūzijon. Jos sesuo Laima vasaros metu išvyko studijuoti į New Yorką. Birutė yra duktė geologės Birutės ir geofiziko dr. Igno Saldukų.

★ *Amerikiečių reklamuojamos lietuvaitės.* Amerikiečių dienraštis Chicago Tribune kas dieną per porą savaičių garsina lietuvaites, kurios dalyvaus 36-tame metiniame Chicagoland Muzikos festivalyje. Festivalis įvyks rugpiūčio 7 d. 8 val. vak. Arie Crown teatre, McCormick pastate. Jau dabar galima gauti bilietus minimame teatre ar Tribune. Festivalis bus plataus masto ir lietuvių reklama yra labai reikšminga, nes ji apima visus Vid. Vakarus (nuo New Yorko beveik iki Californijos). Programoje bus duota kondensuota versija debiutančių kasmetinio Gintaro baliaus, rengiamo Chicagos Lietuvių moterų klubo. Bus pavaizduotas pats debiutančių pristatymas, pašokta Sadutė, suktinis ir valsas (V. Kudirkos "Nemuno vilnys"). Programoje dalyvaus aštuonios šių metų debiutantės, aštuonios pereitų metų debiutantės, Korp! "Gintaro" nariai — jūros skautai — palydovai ir debiutančių tėvai. Programą praves ir viską aiškins Juzė Daužvardienė, Chicagos Lietuvių Moterų klubo garbės pirmininkė, Gintaro baliaus sumanytoja bei debiutančių pristatytoja. Šių metų debiutantės yra: Donna Brazytė, Cheryl Gedutytė, Diana Kudirkaitė, Kristina Mikšytė, Jacqueline Mikšytė, Patricija Murray, Maryellen Waišnoraitė ir Nancee Zabrauskaitė. Visos yra čia gimusios lietuvaitės.

Tai iš tikrųjų yra suknelė. Dėmesio centru "ką jie dar nesugalvos" mados sąraše New Yorke yra šis Jacques Tiffeau kūrinys. Tai yra apskrita apikakle suknelė su prijtaikintu raikščiu skersai veido. Svarbiausiu gi centru yra širdies formos iškarpa.

Kova su neraštingumu

Dauguma Indonezijos gyventojų yra beraščiai. Norėdamas pakelti raštingų žmonių skaičių, prezidentas Sukarno išleido naują įstatymą, pagal kurį jaunoji ir jaunasis turi išlaikyti raštingumo egzaminą, kad galėtų tuoktis. Nemokantiems nei skaityti, nei rašyti nėra nei vestuvių!

—o—

Vienas liudininkas vertingesnis už dešimtį gandonešių.

— Plautus

Ankstyvo paukščio, vėliausiai paleisto satelito, atliktas darbas yra tikrai labai geras, kaip ši nuotrauka rodo. Ji buvo perduota radijo pagalba į JAV iš Londono. Geraldine Hill modeliuoja "Taikinio centrą", baltą rudeninę skrybėlaitę iš Edwardo Mann rudens kolekcijos.